... hele kirkens ugeavis

Udfordringen

Søndag den 26. april 2026 * Uge 18 * * Årgang 54

"Herren er nær ved dem, hvis hjerte er knust, han frelser dem, hvis ånd er sønderbrudt."
(Sl. 34,19)

Kan man som kristen forsvare krig? Et både historisk og aktuelt spørgsmål

Side 3

Ny undersøgelse viser bekymring over voksende antisemitisme i Europa

Side 11

Mange iranere har mistet håbet, men undergrundskirken gør en stor indsats

Side 5

En egyptisk mumie med bylder ser ud til at passe med faraoen fra de ti plager

Side 16-17

Sociale medier er en vigtig del af moderne missionsarbejde

lød det på en stor konference, som seks organisationer arrangerede i fællesskab

Side 12-14

FAMILIER PÅ VEJ
Sommerlejr for hele familien.
19.–25. juli på Sydvestjyllands Efterskole
Tag på Familielejr!
Den lille lejr, med det store fællesskab, hvor du ikke bliver væk i mængden.
Balance, hvile og fællesskab
Med **Sam og Jenny Jayakrishna (UK)**
fampv.dk

Arrowlederskab opstart 18/8
Ansøgningsfrist 1. maj
Ansøgning og mere info på
www.arrowlederskab.dk
ARROW

4.-10. okt fra kr. **10.350,-**
Et sandt farvespil. Catalonien byder på kunst, historie og storslået natur. En rejse med store indtryk, små opdagelser og god tid til at nyde det hele.
felixrejser.dk/catalonien

Nyt præstepar i Vestermarkskirken

Vestermarkskirken i Grindsted har ansat Lilian og Svend Ryborg fra den 19. juli 2026. Den første uge vil de deltage på årets Tro & Liv Sommerkonference i Mariager sammen med Vestermarkskirken.

Svend og Lilian Ryborg

Svend bliver daglig leder som primær funktion, derudover vil han have kontakten til kirkens ungdomsarbejde Grow samt varetage noget undervisning i kirken.

Lilian bliver ansat som leder for børn og familier, skriver Vestermarkskirken på Facebook.

Svend og Lilian Ryborg har været præstepar i Kronborgvejens Kirkecenter siden 2013.

Bodil

Rettelser:

Forkert billede

I omtalen af Listen-konferencen i den trykte avis fra sidste uge har vi desværre brugt et forkert billede. Den rigtige gæstetaler hedder som omtalt David McDonald, men dennes billede blev desværre forbyttet med billedet af Josh McDowell, som omtales side 23.

Udfordringen beklager fejlen.

Trafiklysmodellen

I uge 13 bragte Udfordringen artiklen 'Ny leder på kristent uddannelsestilbud for unge med særlige behov'. Her kunne man læse, at "Livogjob i samarbejde med Forum for Værdig Pleje og Omsorg (FVPO) har udviklet en pædagogisk tilgang til åndelig omsorg, så troen formidles på en tryg og værdig måde."

Dette er imidlertid ikke korrekt. Den trafiklysmodel, som bruges hos Livogjob, er skabt med inspiration fra FVPO's model og ikke i et direkte samarbejde. Modellen stammer fra et pilotprojekt, som Grete Schärfe udarbejdede i 80'erne, og som blev publiceret i bogen 'Åndelig Omsorg – sygeplejerskens rolle?'. Senere er modellen blevet omtalt i artikler bl.a. i fagbladet Sygeplejersken. Modellen bliver også brugt i andre sammenhænge, f.eks. på sygepleje- og sosu-skoler.

Udfordringen beklager fejlen.

Udfordringen

Udfordringen er en **selvejende** fælleskirkelig ugeavis med stof fra både **frikirker og folkekirken.** Avisen finansieres af abonnementer og annoncer og er **uafhængig** af såvel kirker som organisationer. - 2026: Årgang 54. Medlem af avisernes organisation Danske Medier. ISSN nr. 0902-5693

Simon Thidemann

Lisbeth Thomsen

Bodil Lanting

Erik Damm

Henriet. Pallesen

Troels Hertzum

Eilis Jokszies

Henrik Engedal

Kirsten Krog

Lisbeth Jepsen

Tlf: 74 56 22 02. Postadresse:
Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld.
Redaktion@udfordringen.dk
Simon Thidemann (ansv.hav.), Lisbeth Thomsen, Bodil Lanting, Eilis Jokszies, Lisbeth Jepsen, Kirsten Krog m.fl.
Korrektur: Ingolf Becker.
Panelredaktører: Anne Manning-Pedersen, Filip Smidt og Poul Henning Krog.
Ung@udfordringen.dk: Henrik Engedal
Annoncer@udfordringen.dk:
Erik Damm og Lisbeth Thomsen

Abonnement@udfordringen.dk
Troels Hertzum
Bogsalg@udfordringen.dk
Bogholderi@udfordringen.dk
Henriette Pallesen
Hjemmesider: udfordringen.dk
hosianna.dk (bøger, musik, film)
udf.nu.
Revision: Redmark, Aarhus.
Tryk: Jysk Fynske Medier.
Medl. af Danske Medier. ISSN 0902-5693

30-dages læseplan i bibel-appen YouVersion

"Vi har i et samarbejde mellem Åbenkirke Herning og Åbenkirke Odense udarbejdet en 30-dages andagtsplan, som nu er udgivet i bibel-appen YouVersion," skriver pastor Simon Jørgensen fra Aabenkirke Herning.

Andagts-serien "Mine første 30 dage med Det Nye Testamente" på YouVersion bibel-appen henvender sig særligt til mennesker, som er nysgerrige på troen eller har taget deres første skridt på trosvandringen.

"Vi oplever at være i en tid, hvor mange mennesker er nysgerrige på troen og leder efter svar – også i Bibelen. Men for mange kan det både være en stor og lidt tung bog at kaste sig over, for hvor skal man lige starte, og hvordan forholder man sig til indviklede begreber og et stort persongalleri?

Vi har haft et ønske om at lave en guide, som hjælper mennesker i gang med at læse og forstå deres bibel. Ikke en andagtsplan med en masse tanker, men en vejledning til bedre at læse Bibelen på egen hånd – eller sammen med andre. Vi har valgt at begynde vandringen i Det Nye Testamente," oplyser Simon Jørgensen.

Læseplanen tager læseren gennem Jesu liv, hans mirakler og undervisning, hans fødsel, død og opstandelse. Den fortsætter med pinsedagen, den tidlige kirke, og et par nedslag i brevene i Det Nye Testamente. Læseplanen er tænkt til at være en guide, som hjælper med at folde historien ud og bedre forstå den historiske og kulturelle kontekst.

"Vi har bestræbt os på at forklare de begreber, som vi ikke umiddelbart tænker, giver mening for den almindelige dansker. Vi har forsøgt at skrive i øjenhøjde og i et sprog, som er til at forstå, og samtidig hele tiden at pege mennesker hen mod hovedpersonen – Jesus. Der er fokus på nåden, at forstå frelsen og gaven at blive et Guds barn. Alle andagtsstykker giver anledning til refleksion om, hvordan ordet omsættes til hverdagslivet. Der afsluttes altid med en bøn, som giver den læsende mulighed for at invitere Gud til at være tæt på og være til stede ved sin Helligånd.

Vi håber, at andagtsserien kan deles med mennesker, vi møder i vores hverdag. Nye, som kommer til vores kirke. Eller mennesker, som har vandret med Jesus i flere år, og som gerne vil dykke ned i ordet med en guide ved hånden," slutter Simon Jørgensen på vegne af udgiverne.

Red.

Åbenkirke Herning og Odense har udarbejdet en andagtsplan til den populære bibel-app 'YouVersion'

KriSoS fejrer 90-års jubilæum

I år er det 90 år siden Francis Grim besøgte sin døende far på sygehuset i Sydafrika. Han sang, læste fra Bibelen og bad for sin far, for personalet var ikke i stand til at yde åndelig omsorg.

Dette blev et kald for ham til at udruste personalet til åndelig omsorg, og han begyndte at holde bibeltimer på sygehuset.

Francis Grim sagde sit arbejde op og rejste til mere end 100 af verdens lande med visionen. Arbejdet kom her til Danmark omkring 1957 under navnet Kristent Hospitals Fællesskab.

Det blev i 1994 ændret til KriSoS (Kristne i Social- og Sundhedssektoren).

Inga Helver er leder af KriSoS

KriSoS' formål

De tre søjler, arbejdet bygger på, er Bøn, Evangelisation og Discipelskab og missionsbefalingen fra Johannes 20,21, hvor Jesus siger: "Som Faderen har sendt mig, sender jeg jer."

Ved at bede, vidne og følge Jesus ønsker KriSoS at styrke det kristne livs- og menneskesyn i Social- og Sundhedssektoren. Det handler om at have troen med på arbejde. At være til rådighed med samtale, og måske bøn, om det svære i pludselig fx at komme fra at gå opreist til at ligge og se opad.

KriSoS vil altid gerne have nye medlemmer og dermed øge forbønnen for SoSu-sektoren.

KriSoS ønsker at hjælpe grupper, bedetrioer og enkeltpersoner i gang, hvor det ønskes.

KriSoS vil gerne dække hele landets SoSu-personale og arbejdspladser med forbøn. Ved henvendelse kan man komme på en fortrolig forbønsliste.

Jubilæumsfejringer

I dette jubilæumsår tilbyder KriSoS en 'Første maj gudstjeneste' i Hørup Kirke kl. 10.30. Efter gudstjenesten og en let frokost er der foredrag i kirkecenteret ved pastor Jørgen Løvstad om 'Brudte familierelationer'.

Lørdag den 9. maj er der generalforsamling i Odense med efterfølgende beretninger. Derefter drøftelse om udvikling af arbejdet.

90-års jubilæet fejres internationalt med en konference i Sydafrika 4.-11. september, hvortil KriSoS håber at kunne sende 3-4 personer.

SundhedsSektorSøndag bliver i år på lægen Lukas' navnedag den 18. oktober, hvor KriSoS opfordrer kirkerne til at bede for SoSu-sektoren - gerne ud fra en særlig bøn, der kan hentes på krisos.dk sammen med en orientering om arbejdet.

KriSoS arrangerer igen i år en temadag. Det bliver fredag den 13. november i Roskilde Baptistkirke, hvor Eleonora Skov Andersen vil tale om emner som angst, depression og sorg, ud fra sin bog 'Bag vandfaldet'.

Bodil

Aglow-konference på Acts Academy

Den tværkirkelige organisation Aglow International, Danmark, inviterer både mænd og kvinder til konferencen i Kolding den 8.-9. maj.

Man kan tilmelde sig konferencen på Aglows hjemmeside.

"Vores hensigt er, at undervisning, oplysning, bøn og samvær vil styrke det enkelte menneske og hjælpe det til at komme ind i et helt nyt liv med Kristus.

Vi ønsker at fremme ligestilling mellem mand og kvinde i Kristi legeme, netop som det var Guds tanke ved skabelsen. Vi ser fordele i at afholde henholdsvis kvinde- og mandemøder, og så mødes ved fælles konferencer. Alle møder foregår i en naturlig og afslappet atmosfære. Vi respekterer det enkelte menneske og værdsætter den frihed, vi alle er skabt til at leve i.

Et vigtigt punkt for os er at stå sammen i bøn for Israel og det jødiske folk, som Gud kalder sit ejendomsfolk," skriver Aglow Danmark på hjemmesiden.

Talere på konferencen er Aglow International's nye leder, Nancy Mc Daniel, og hendes mand Dave.

Konferencen starter kl. 15.00 om fredagen og slutter lørdag den 9. maj kl. 18.00. Man må selv arrangere overnatning. Konferencegebyr for hele konferencen er 500,- kr.

Bodil

Kan kristne forsvare krig?

Aktuelle konflikter har igen åbnet debatten om, hvorvidt man nogensinde kan tale om en "retfærdig krig".

Pave Johannes Paul II tog klart afstand fra Irakkrigen 2003, hvor "kriterierne for retfærdig krig i hans øjne ikke var opfyldt." Til gengæld blev Krigen i Afghanistan i højere grad set som legitimt selvforsvar efter terrorangrebene den 11. september. Foto: Rawpixel.com/Shutterstock.com

Af Iben Thranholm

Konflikten mellem Pave Leo og Donald Trump om krigen i Iran har igen gjort et gammelt og vanskeligt spørgsmål aktuelt: Kan en krig nogensinde være retfærdig?

Da paven kritiserede Trumps linje, blev debatten straks ført videre på tv, i aviser og ikke mindst på sociale medier, hvor mange hævder enten, at al krig altid er forkert, eller at enhver militær handling kan forsvares, hvis blot man kalder den nødvendig.

Men den kristne tradition placerer sig et andet sted. Den siger hverken et ubetinget ja eller et ubetinget nej til krig. Den forsøger i stedet at opstille strenge moralske kriterier for, hvornår magtanvendelse eventuelt kan forsvares.

Den store teolog fra 1200-tallet,Thomas Aquinas, opstillede tre betingelser, for at man kunne tale om en retfærdig krig. Maleri af Carlo Crivelli (ca. 1435-1495).

Teorien om retfærdig krig er et forsøg på at begrænse krig, tæmme magten og beskytte menneskeliv. Den blev udviklet og udfoldet gennem århundreder i Den Katolske Kirke længe før reformationen. Den voksede frem i mødet mellem Bibelens bud om næstekærlighed, kirkens ønske om fred, naturlovstænkning og erfaringen af, at ondskab nogle gange må standses. Krig ses aldrig som noget godt i sig selv. Den opfattes som en tragisk sidste nødvendighed i en falden verden præget af synd.

Det er netop denne spænding, som gør spørgsmålet så aktuelt i dag. På den ene side findes evangeliets kald til fred, forsoning og kærlighed til fjenden. På den anden side findes virkeligheden med aggression, terror, invasioner og overgreb mod uskyldige.

Augustin: Krig som det mindre onde

Den første store kristne tænker, der formulerede grundlaget for retfærdig krig, var Augustin af Hippo. Han levede i en dramatisk tid, hvor Romerriget var under pres og gradvist faldt sammen. Barbariske invasioner, politisk uro og samfundsmæssigt sammenbrud tvang kristne til at overveje, hvordan de skulle forholde sig til vold, statsmagt og forsvar.

Augustin skrev ikke én samlet bog med titlen "retfærdig krig". Hans tanker findes spredt i breve, prædikener og især i hovedværket Guds stad. Her forsøger han at forstå, hvordan kristne kan leve trofast midt i en ufuldkommen verden. I oldkirken fandtes stærke pacifistiske strømninger. Mange kristne mente, at efterfølgelse af Kristus udelukkede deltagelse i militærtjeneste. Augustin udfordrede denne tanke. Han argumenterede for, at kristne i visse tilfælde kan tjene som soldater og deltage i krig, ikke fordi krig er godt, men fordi det undertiden kan være nødvendigt for at holde det onde nede. Krig kan være det mindre onde i mødet med større ondskab.

Han pegede blandt andet på evangelierne, hvor en romersk officer – centurionen – kommer til Jesus. Kristus roser hans tro, men befaler ham ikke at forlade hæren. For Augustin var det et tegn på, at militærtjeneste ikke i sig selv er syndig.

Men Augustin satte klare grænser. Krig kan kun forsvares, hvis der findes en retfærdig sag. Det kan være selvforsvar, forsvar for de svage, beskyttelse af uskyldige eller genoprettelse af alvorlig uret. Krig må aldrig føres af lyst til erobring eller hævn.

Lige så vigtigt er intentionen. Her er Augustin overraskende moderne og dybt kristen. Han siger, at også når sværdet bruges, må hjertet styres af kærlighed. Krig må føres for at standse ondskab, beskytte næsten og genvinde freden. Kærlighed betyder her ikke sentimental følsomhed, men viljen til den andens gode – også når det kræver hårde midler. Man kunne kalde det en muskuløs næstekærlighed: villigheden til at ofre sig selv for at beskytte andre.

Det betyder omvendt, at had, hævnlyst, grådighed, national stolthed eller ønsket om dominans altid gør en krig uretfærdig. Hvis motivet er at ydmyge fjenden eller berige sig selv, er den moralske sag tabt fra begyndelsen.

Augustin mente også, at kun en legitim myndighed kan erklære krig. Privat hævn er forbudt. Det er statens ansvar at værne ret og orden. Krig må derfor føres under ansvar og lovlig autoritet – ikke af private grupper eller selvtægt.

Endelig understregede han, at fred altid er målet. Hans berømte formulering lyder: "Vi søger ikke fred for at komme i krig, men vi går i krig for at søge fred."Krig er aldrig endemålet. Fred er målet; krig er kun et muligt middel og altid et sørgeligt middel.

Thomas Aquinas: Klarere kriterier

Næste store udvikling kom med teologen Thomas Aquinas i 1200-tallet. I sit hovedværk Summa Theologiae systematiserede han Augustins tanker og gentog dem. Aquinas opstillede tre klassiske betingelser for retfærdig krig. Den første er, at kun en offentlig myndighed kan erklære krig. Det vil sige en lovlig statsmagt med ansvar for det fælles gode.

Den anden betingelse er, at der skal være en retfærdig sag. Der skal foreligge en alvorlig uret, som kræver modstand. Typisk nævnes forsvar mod aggression, tilbagevisning af angreb eller straf af grov uret, forstået som genoprettelse af ret og orden.

Den tredje betingelse er, at der skal være en rigtig intention. Selv hvis sagen er retfærdig, kan motiverne være korrupte. Derfor skal hensigten være at fremme det gode: fred, retfærdighed og orden. Ikke hævn, had, rovdrift eller prestige. Hos Aquinas bliver teorien mere juridisk og systematisk, men dens kerne er den samme som hos Augustin: Krig kan kun tænkes som en undtagelse i en falden verden, aldrig som noget ønskværdigt.

Den katolske kirke har strammet kravene

I nyere tid har den katolske kirke gjort kravene til retfærdig krig endnu strengere.

Det er ikke nok, at en stat mener at have en god sag. Der skal være tale om en virkelig og alvorlig aggression, alle fredelige muligheder skal først være forsøgt, og der skal være en realistisk chance for at skabe en bedre situation. Samtidig må krigen ikke føre til større ødelæggelse og lidelse end det onde, man forsøger at standse.

Det betyder, at tærsklen for at kalde en krig retfærdig i dag er meget høj. Særligt i en tid med moderne våben, som kan ramme hele byer og store civilbefolkninger, er spørgsmålet om proportioner blevet endnu vigtigere end på Augustins og Thomas Aquinas' tid.

Men hvordan bliver disse principper forstået i mødet med konkrete krige som Irak, Ukraine og Iran? Og hvorfor har nyere paver ofte lydt mere skeptiske over for militær magt end tidligere generationer? Det perspektiv giver Jakob Egeris Thorsen, lektor i teologi ved Aarhus Universitet, som understreger, at han ikke udtaler sig som ekspert i katolsk moralteologi, men som kender og medlem af den katolske kirke.

Paverne er blevet mere tilbageholdende

Jakob Egeris Thorsen peger på, at nyere paver generelt har været langt mere varsomme med at støtte krig.

"Samtlige paver har siden verdenskrigene i det 20. århundrede lagt vægt på, at krig er et onde, som bør undgås, hvis det på nogen måde er muligt," siger han.

Han nævner Pave Johannes Paul II som det tydeligste eksempel. Paven tog klart afstand fra Irakkrigen 2003, hvor "kriterierne for retfærdig krig i hans øjne ikke var opfyldt."

Til gengæld blev Krigen i Afghanistan i højere grad set som legitimt selvforsvar efter terrorangrebene den 11. september.

Pave Benedikt XVI fastholdt under Libyen-interventionen 2011, at man burde søge diplomatiske løsninger. Pave Frans anerkendte Ukraines ret til at forsvare sig i krigen mod Rusland.

Ifølge Jakob Egeris Thorsen skyldes pavernes forsigtighed især erfaringerne med moderne krige:

"Moderne krige med moderne våben kræver ofte langt større ofre, særligt civile ofre, end i tidligere tider," siger han. Derfor går det igen, at paverne ønsker, "at man udtømte alle diplomatiske muligheder, når der var optræk til krig."

Han vurderer også, at Pave Leo med sin kritik af Trump om Iran viser, at krigen "i hans øjne ikke opfylder kriterierne for retfærdig krig".

Samtidig understreger han, at moderne våben gør spørgsmålet vanskeligere end før:

"Moderne våben og teknologi leverer således både argumenter til dem, der ligger på Pave Leos linje, og til dem, der udfordrer hans fortolkning."

COMPOUNDERS

MW Compounders er en dansk børsnoteret investeringsforening. Foreningen har investeret i 20-30 globale compounder-aktier.

Læs mere her: www.mwcompounders.dk

Kontakt: Johannes Møller 61 31 64 85

KLUMME

Et glimt fra bogen Tankemylder - Himmelske hjulspor

Accept

ACT-terapi lægger vægt på at acceptere og give udtryk for sine tanker og følelser frem for at bekæmpe dem. Som et eksempel på det har jeg i min bog kigget på profeten Elias, der med Gud i ryggen ene mand udfordrede 850 baal-profeter på Karmels bjerg. Og hans sejr var overvældende, men efter Karmels bjerg mistede Elias sit fodfæste. Til trods for profetens store kald og epokegørende sejr oplevede han at blive skræmt og bange. Det er tankevækkende. Elias havde været frygtløs overfor de 850 falske profeter. Frygten ramte imidlertid Elias ved blot én kvindes udtalelse. Ganske vist var kvinden dronning Jezabel, som var toppen af ondskab i Bibelen, men alligevel!

Alle kan blive ramt, og følsomheden er stor, når krop og sind er udmattet. Hvad vi bliver ramt af, og hvad der sætter sig, er forskelligt.

For Elias førte angsten til handling, han flygtede først til en by sammen med sin tjener og gik dernæst alene en dagsrejse ud i ørkenen. Ud af handlingen ses frygt. I ørkenen beder han Gud om at tage ham hjem; han vil dø. Han er faktisk, hvad vi i dag vil kalde selvmordstruet. Elias havde grundlæggende accepteret sit profetkald, men aktuelt var 'kæden hoppet af'. Han ville ikke mere.

Guds kærlighed kommer stærkt til udtryk i den smukke beretning. Elias accepterede at spise og drikke englens kærlighedsgaver, men vi læser ikke om glæde og begejstring over englebesøget. Elias valgte efter dette måltid at gå 40 dage og nætter i en forkert retning for dernæst at gemme sig i en hule i bjerget Horeb. På ny viser Gud sin kærlighed og spørger ham: "Hvad vil du her Elias?" Først nu efter seks uger brydes tavsheden. Nu vælter der ord ud af hans mund, ord som han formentlig ikke formåede at sætte sammen før. Sproget hjælper os til at sætte ord på vores følelser.

Elias satte ord på sin smerte, opgivende holdning, frygt, følelser og ensomhed. Han kom ud af sit dødsønske. Gennem denne proces nåede han frem til at forstå og acceptere et nyt livskapitel.

Kognitiv defusion

Defusion handler om at se sine tanker som mentale begivenheder. De er ikke nødvendigvis sandheder. Elias blev fanget i en fusion – i tanken om, at alt var håbløst, og at han var alene. Fanget af tanken om, at Jezabel ville få ham slået ihjel.

Livet er som en oplyst gang med et stærkt lys for enden ad gangen. I gangen er der værelser på hver side. Over dørene til værelserne kan der være 'skilte' med svære personlige livsoverskrifter. Går vi ind ad en sådan dør, kommer vi ind i et værelse, hvor resultatet ofte bliver, at vi fusionerer med det svære i værelset. Elias gik ind ad en sådan 'dør', da han var fysisk og psykisk udmattet efter oplevelsen på Karmels bjerg. I den situation blev han fanget og fusioneret i både tanke og følelser.

Nu efter seks uger mødte Gud ham på strålende pædagogisk vis: "Hvad vil du her, Elias?" Spørgsmålet åbnede op for, at Elias nu, igennem sproget, selv kunne formulere det selvbillede og verdensbillede, der var gået i stykker for ham. Ja, hvad er det egentlig, jeg laver her?

Gud hjalp ham med at skabe afstand til sine tanker. Gud tillod Elias denne rejse i sorg, frustration og tavshed. Gennem processen voksede Elias i evnen til at betragte sine mørke tanker udefra og ikke lade dem styre sine handlinger.

Der er tidspunkter for Guds mænd og kvinder, hvor de skal være alene med Gud – måske var det her et af de tidspunkter. I dag ville Guds menighed have været en oase på rejsen og en medvandrer havde været godt.

Bibelen har et tydeligt mønster; man vandrer bedst sammen med Gud og to og to.

Af Poul Henning Krog

Heidi Ravn og Lars Bo Olesen fra Acts Academy forventer, at konferencens nye koncept med flere tjenester repræsenteret vil sætte et stærkt aftryk på livet i kirkerne. Foto: Højskolen Acts Academy

Konference firdobler antallet af pladser

Den profetiske konference 'LISTEN' på Højskolen Acts Academy firdobler antallet af pladser og inkluderer nu også den evangelistiske og apostolske tjeneste, det er nemlig et område, der får for lidt opmærksomhed, mener arrangørerne.

Af Michael Bobjerg

Det er i år ti år siden, at Højskolen Acts Academy i Kolding første gang inviterede til den årlige konference LISTEN, der i den engelske betydning handler om at høre Guds stemme. Men i år tager konferencen, der foregår 3. til 7. maj, en ny drejning.

"Et gearskifte" kalder forstander på højskolen Acts Academy Lars Bo Olesen det, når han beskriver de nye tiltag.

"Sidste år oplevede jeg en stærk tilskyndelse til, at LISTEN skulle udvide teltpælene og blive et fødested for den femfoldige tjeneste i landet. Jeg mærkede, at Gud vil udruste en ny generation af apostle, profeter, hyrder, lærere og evangelister," siger Lars Bo Olesen.

Hvor det lærer- og hyrdemæssige er godt repræsenteret i kirkerne, oplever han, at det evangelistiske og apostolske ud over det profetiske savner opmærksomhed.

"Det er ikke nok at have gode hyrder, undervisere og gode profeter. Det er også vigtigt at have evangelister og aposteltjenester repræsenteret på en sund og frugtbar måde i vores lokale kirker. Og så må tjenesterne lære at arbejde bedre sammen," siger han.

I år har konferencen derfor et væsentligt element af workshops, hvor tjenester kan mødes, samtale, søge Gud og finde ny inspiration – foruden en mulighed for at få bøn og såkaldt profetisk betjening.

"Der er mange kristne, som ved, at Gud taler til dem, men de har ikke et sted, de kan blive trænet, inspireret og skærpet. Her kan vi sammen lytte til Gud og blive inspireret af, hvad han siger på den større pallette," siger Heidi Ravn, der er på programmet sammen med en stribe danske talere: Eric Anderson fra ARC København, Anne-Mette Fredegod og Elon Jepsen fra Kirkeceneret i Vejle, Jesper Kure fra Kirkeibyen i Kolding, Peter Skov fra Action Christianity, Johannes Hansen fra Viborg Frikirke, Jacob Viftrup fra KBH Frikirke, foruden Lars Bo Olesen.

> ***"Det er ikke nok at have gode hyrder, undervisere og gode profeter. Det er også vigtigt at have evangelister og aposteltjenester repræsenteret på en sund og frugtbar måde i vores lokale kirker."***

Firdobler antal pladser

Heidi Ravn fra Acts Academy underviser til daglig i Spiritual Intelligence, og da LISTEN så dagens lys for ti år siden, var det hende, der søsatte projektet. Nu har konferencen sprængt rammerne og er rykket ind i nabobygningen Samværket, så der er plads til 400 deltagere fra både Danmark og resten af Europa. Hun er begejstret for at være vært for en konference, der tager det alvorligt at lytte til, hvad Gud siger.

I spidsen for undervisningen finder man den sydafrikanske præst og profet Andries van Heerden samt David McDonald, der oprindeligt er fra Sydafrika og i dag har en international apostolsk tjeneste.

Kirker tilmelder grupper

Midt i en presset hverdag mener Heidi Ravn, at konferencen for mange kan være et vigtigt break, der kan give ny energi i kristenlivet.

"Det er vigtigt at kunne stoppe op og sige: Nu gør jeg det her for mig. For at få et boost i min egen trosvandring og i det, jeg oplever, Gud har kaldet mig til," siger hun og fortsætter:

"Vi oplever flere kirker, der vælger at sende en større gruppe deltagere, som efter konferencen kan tage undervisningen med hjem og inspirere resten af kirken."

Den stærke forbindelse til de lokale kirker glæder Lars Bo Olesen, der tror på, at konferencens nye koncept vil sætte et stærkt aftryk:

"Vi forventer gennembrud, der vil række langt ud i vores kirker og hverdagsliv," slutter højskoleforstanderen.

Mange i Iran mister håbet

Situationen har været voldsom i Iran i flere måneder, og mange har mistet håbet. Men netop i denne tid kan undergrundskirkens budskab bringe håb og trøst.

Persisk bibel. Foto: Dansk Europamission

Af Samuel Nymann Eriksen

Den 28. december 2025 begyndte store og folkelige protester, der varede flere uger, og som det islamiske præstestyre slog hårdt ned på. Der er flere troværdige vidnesbyrd om demonstranter, der blev skudt af sikkerhedsstyrker, når de opsøgte hospitaler.

Ifølge det eksil-iranske *Human Rights Activists News Agency* blev 6.488 demonstranter og 236 børn dræbt af sikkerhedsstyrker under demonstrationerne. Nogle skøn over dræbte er langt højere. Regimet gennemførte en traumatiserende massakre på sin egen befolkning.

To måneder senere, den 28. februar 2026, angreb Israel og USA Iran. Ifølge en af Dansk Europamissions kontakter vedr. Iran ønsker mange kristne iranere og iranere i al almindelighed et regimeskifte, men er samtidig fanget midt i en krig. Eksempelvis er priserne på fødevarer i flere tilfælde flerdoblet siden krigens start, hvilket særligt rammer den mindrebemidlede del af befolkningen.

Undergrundskirken, som består af iranere, der er konverteret fra islam til den kristne tro, kan bringe håb, fx ved uddeling af mad, medicin eller bibler på persisk. Foto: Dansk Europamission

"Så kom jeg pludselig til mig selv"

I krigen finder kristne dog håb i den kristne tro. På et tidspunkt gik der rygter om, at Iran måske ville blive udsat for massive bombeangreb og elforsyningen ville blive ramt.

En kristen kvinde, Anahita, fortæller:

"Den aften tog jeg mit bedste tøj på. Jeg tænkte ved mig selv, at det måske var sidste gang, jeg havde gas, sidste gang jeg havde elektricitet og kunne se mig omkring om natten med lyset tændt, eller sidste gang maden ville forblive frisk i køleskabet."

"Så jeg forsøgte at lave det bedste måltid, jeg kunne, med det, jeg havde. Men dybt inde var der en tung følelse af sorg og håbløshed – som om dette måske var de sidste dage af mit liv."

"Så kom jeg pludselig til mig selv. Det var, som om noget rystede mig, og jeg huskede, hvordan Jesus bad i Getsemane i den sværeste nat i hans liv og bad sine disciple om at holde sig vågne og bede."

> *"Da jeg begyndte at bede, fyldte en utrolig fred mit hjerte. Den nat blev en af de mest fredfyldte nætter, jeg havde oplevet i lang tid."*

"I det øjeblik følte jeg en stærk trang i mit hjerte til at bede i Jesu Kristi navn for mit land og for mig selv. Da jeg begyndte at bede, fyldte en utrolig fred mit hjerte. Den nat blev en af de mest fredfyldte nætter, jeg havde oplevet i lang tid. Normalt har jeg brug for sovepiller for at falde i søvn, men den nat sov jeg dybt og fredfyldt – uden sovepiller."

"Jeg ønsker, at alle, der hører dette vidnesbyrd, skal vide, at bøn er det mest magtfulde våben, vi har i disse dage, især i tider med krise og krig."

"Jeg beder jer om at bede for os. Ligesom det står skrevet i Guds ord i Paulus' Brev til Efeserne: Vær udholdende i bønnen."

> *"De spiser færre og mindre måltider end normalt grundet en krigsøkonomi med høje priser."*

Undergrundskirken formidler håb midt i krigen

Det er en kamp for mange iranere at komme igennem hverdagen.

"De spiser færre og mindre måltider end normalt grundet en krigsøkonomi med høje priser," fortæller Dansk Europamissions kontakt.

"Men værst af alt mister mange mennesker håbet. De store demonstrationer førte ikke til demokrati og frihed. Og nu er der krig. Og præstestyret er endnu ikke væltet," fortsætter han.

Men i denne situation kan undergrundskirken bringe håb. Den består af iranere, der er konverteret fra islam til den kristne tro. De mødes i hemmelighed i hjemmene til lovsang, bøn og bibellæsning. Konvertitkirken formidler et håb, der ligger ud over krigens voldsomme omstændigheder. Den formidler Guds kærlighed i Jesus.

> *"Iranerne ser, at kristne bærer en glæde og fred trods krig og usikkerhed."*

Dansk Europamissions kontakt fortæller: "Eksempelvis blev en ikke-kristen iraner inviteret med til møde i en huskirke. Han sagde: 'Jeg kom uden håb, men jeg gik fra mødet med håb.'"

Det kan også være, at de iranske konvertitkristne sætter sig og drikker en kop te med mennesker, der har mistet håbet. Eller uddeler mad og medicin til mennesker med behov, og uddeler eksemplarer af Det Nye Testamente.

"Iranerne ser, at kristne bærer en glæde og fred trods krig og usikkerhed," slutter Dansk Europamissions kontakt.

Iranernes holdning til religion

I 2020 gennemførte det sekulære, hollandske meningsmålingsinstitut Gamaan en kvantitativ undersøgelse af iranernes holdning til religion. Denne meningsmåling indikerer, at 1,5 procent af befolkningen identificerer sig som kristne, svarende til 1,2 millioner, som hovedsageligt er konvertitkristne.

Det tal er langt højere end det seneste officielle tal på 117.500 personer, der kun omfatter kristne etniske mindretal som assyrere og armeniere.

Gennem Dansk Europamission har danskere i perioden 2011 til 2025 sikret, at 233.221 eksemplarer af Det Nye Testamente har kunnet trykkes, indsmugles og distribueres i Iran samt indføres i nabolande, hvor der bor iranere.

I 2025 har Dansk Europamissions givere hjulpet 50 iranske samvittighedsfanger og deres familier med at dække deres udgifter til blandt andet mad, tøj, lægehjælp, husleje, vand, el og varme. Desuden har anklagede fået juridisk rådgivning.

LEDERARTIKEL

Der er altid grund til taknemmelighed

Jeg har i fem uger været ramt af en hjernerystelse, som virkelig har hæmmet mig. Jeg har kun i meget begrænset omfang været i stand til at arbejde, og jeg har befundet mig i et nærmest konstant underskud. Jeg har forsøgt at tage alle de forholdsregler, jeg kunne, og jeg har også både været hos lægen og nået at bestille en tid hos en osteopat. Flere gange har jeg også været sammen med mennesker, som har været så venlige at bede for mig, men der er ikke sket nogen mærkbar forskel i min hjernerystelse.

Men det gjorde der så lige pludselig alligevel. Et menneske, som jeg holder meget af, bad for mig over telefonen, og lige siden har jeg uden problemer kunnet alt det samme, som jeg kunne før hjernerystelsen. Fra det ene øjeblik til det andet. Dagen før jeg blev bedt for, havde jeg en af de dårligste dage, jeg indtil videre havde haft. Så det er ikke, fordi det var begyndt at blive bedre. Jeg har heller ikke ageret eller gjort noget anderledes, og jeg vil også uden den mindste tvivl udelukke indbildning eller placebo. Der er for mig at se ikke anden forklaring, end at jeg er blevet helbredt for min hjernerystelse. Fra det ene øjeblik til det andet.

Har jeg så rendt rundt med hænderne over hovedet og jublet lige siden. Nej, ikke rigtig. I første omgang, fordi jeg skulle bruge nogle dage på at være sikker på, at det ikke kom igen, og at det netop ikke bare var ønsketænkning. Efterfølgende har jeg undret mig lidt over, at jeg ikke har haft mere lyst til at juble – men det har jeg altså ikke. Til gengæld har det givet mig en dyb benovelse over den kraft og styrke, der er i Jesus – og selvfølgelig er jeg også virkelig taknemmelig.

Nogle dage inden, jeg blev helbredt, læste jeg Paulus' brev til kolossenserne. Der er kun fire kapitler, så det tager ikke så lang tid og kan varmt anbefales. Særligt vers 6 til 15 i kapitel 2 ramte mig, og jeg kan oprigtigt sige, at jeg er mere taknemmelig for det, der står der, end for at jeg ikke længere har mén efter hjernerystelsen.

For at det ikke skal blive for langt, kommer her kun en del af det:

"For i ham bor hele guddomsfylden i kød og blod, og i ham, som er hoved for al magt og myndighed, er I blevet fyldt med den (guddomsfylden) […] Også jer, der var døde i jeres overtrædelser, uomskårne på kroppen, gjorde Gud levende sammen med ham, da han tilgav os vore overtrædelser. Han slettede vort gældsbevis med alle dets bestemmelser imod os; han fjernede det ved at nagle det til korset; han afvæbnede magterne og myndighederne, stillede dem offentligt til skue og førte dem i sit triumftog i Kristus."

Når Paulus et andet sted siger, at vi i alle forhold skal sige tak til Gud, så er det lige netop derfor. Ikke fordi han giver os alt, hvad vi beder om, ikke fordi han sørger for, at vi undgår ulykker, ikke fordi vi har rigeligt med økonomiske muligheder eller alt muligt andet godt, men fordi han har slettet vores gældsbevis. Dét er årsagen til, at vi altid kan og skal sige tak under alle forhold – gode som dårlige. For det er det væsentligste. Når vi glemmer, at det er dét, der er det væsentligste, så reducerer vi Gud til at være en, der skal give os det, vi beder om og føler behov for. Det fører til skuffelser, fordi det bygger på en misforståelse.

Hvis vi derimod fastholder vores fokus på, hvad han helt grundlæggende har gjort for os, så er der altid grund til at sige tak, og så vil afstanden være og føles kortere til den kraft og den guddomsfylde, som vi, via Jesus, har fået del i.

Igen og igen diskuteres det langt ind i kirken og i hver ny generation, om det virkelig var nødvendigt, at Jesus skulle dø på korset. Men ja, det var nødvendigt – og derfor har vi altid grund til at være evigt taknemmelige.

Simon Thidemann
Ansvarshavende redaktør

UGENS PRÆDIKEN

Af Thomas Kofoed Nedergaard

Sognepræst ved
Sct. Michaelis Kirke
Migrantpræst for
Fredericia Provsti

Frygten må ikke overtage magten i dit hjerte

Jeg hørte engang en kendt kristen digter sige noget i denne stil: Gud brugte seks dage på at skabe verden. Nu har Jesus brugt 2.000 år på at gøre den næste klar. Så sammenlignet med den kommende må vores nuværende verden ligne en losseplads.

Da Jesus sagde til sine disciple, at de ikke skulle være bange, så han for sig det kors, der var ved at blive gjort klar til ham. Han har selv smagt angsten, men han lover, at han har gjort en plads klar til os i Guds evige rige. Illustration: Bigstockphoto.com

Det er en finurlig pointe. Der er virkelig noget godt i vente. Men er det det, Jesus gerne har fokus på her i sin afskedstale dagen før sin død? "I har ingen grund til at frygte, for I har himlen foran jer." Det er en ok pointe, men jeg tror, Jesus vil sige noget andet – og faktisk vigtigere.

Når vi forældre trøster vores bange børn, fortæller vi dem ofte, at de ikke behøver at være bange. Min datter var forleden bange for lyden af en motorcykel, der holdt på den anden side af vejen. Hun kunne høre den i sin seng. Det er altså ikke værd at være bange for.

Men når jeg er bange, kan det jo virke utrolig nedgørende at få at vide, at det slet ikke er værd at være bange.

Det ligner lidt, at det er det, Jesus gør: "Kære disciple, snart skal I i himlen, derfor er det ikke værd at være bange nu." Men det er ikke et særligt godt budskab. Så er mit liv jo ikke rigtig noget værd før, jeg er død, eller Jesus kommer igen.

Jeg kan godt forstå, hvis man tænker: "Det er godt med dig, Jesus. Det er let nok for dig at sige, når du sidder deroppe i himlen, mens jeg er her på jorden og er ved at gå til."

Lad os zoome lidt ud for at se sammenhængen. For ja, Jesus siger, at vi ikke skal være bange. Det bliver i øvrigt sagt mange gange i Bibelen. Men det bliver ikke sagt som af en forælder, der ikke regner frygten for reel.

Da Jesus sagde til sine disciple, at de ikke skulle være bange, så han for sig det kors, der var ved at blive gjort klar til ham. Om få timer ville han selv falde sammen på jorden, mens han svedte blod af stress, angst og desperation. Og få minutter før han opmuntrede disciplene til ikke at være bange, havde han gjort det klart, at de alle ville svigte ham. Jesus var bange. Hans sjæl var i oprør til døden (Joh 12,27 og 13,21).

Så jo: Frygt kan være ganske reel. Der er noget i vores verden, som er værd at være bange for. Men det må ikke overtage magten i dit hjerte. Jesus ved, hvad han taler om. Han ser tingene, som de er, og alligevel siger han til dig: "Dit hjerte må ikke forfærdes." Han siger det med korset for øje: For på det kors gik han bort for at gøre en plads rede for dig. En plads i Guds rige, for at du skal være, hvor han er.

Ham, der i dag siger til dig, at du ikke skal være bange, har selv smagt panikken og angsten. Han forstår, at dit mørke er virkeligt, og at din smerte er dyb. Og dog siger han: "Dit hjerte må ikke forfærdes. Tro på Gud, og tro på mig."

Frygten er ikke illegitim, fordi vi skal i himlen. Men frygten er gjort grundløs, fordi Jesus har gjort en plads rede for os. Det gjorde han via korset og gennem sin opstandelse. Vi lever i en verden, hvor Jesus er opstået, for at vi skal være, hvor han er. Frygten har kun magt indtil graven – og graven er tom!

Vi er på vej mod Kristi himmelfart og pinse. Sammen med påskens glade budskab kan vi i troen vide, at Jesus er hos os på samme måde, som han førhen var i templet, som Jesus siger lidt senere i afsnittet: "Den, der elsker mig, vil holde fast ved mit ord, og min fader vil elske ham, og vi skal komme til ham og tage bolig hos ham."

Med andre ord: Pladsen er klar. Jesus er kommet til dig. Tror du ham, er du hos ham. Dette håb og denne trøst er reelt til stede i dag. Vi kan se frem mod fuldendelsen – den dag, hvor Jesus kommer igen og nyskaber himmel og jord. Da skal frygten for evigt forsvinde.

Prædikentekst: Joh. 14, 1-11

Jesus er vejen, sandheden og livet

Jesus sagde: »Jeres hjerte må ikke forfærdes! Tro på Gud, og tro på mig! I min faders hus er der mange boliger; hvis ikke, ville jeg så have sagt, at jeg går bort for at gøre en plads rede for jer? Og når jeg er gået bort og har gjort en plads rede for jer, kommer jeg igen og tager jer til mig, for at også I skal være, hvor jeg er. Og hvor jeg går hen, derhen kender I vejen.«

Thomas sagde til ham: »Herre, vi ved ikke, hvor du går hen, hvordan kan vi så kende vejen?«

Jesus sagde til ham: »Jeg er vejen og sandheden og livet; ingen kommer til Faderen uden ved mig. Kender I mig, vil I også kende min fader. Og fra nu af kender I ham og har set ham.«

Filip sagde til ham: »Herre, vis os Faderen, og det er nok for os.« Jesus sagde til ham: »Så lang tid har jeg været hos jer, og du kender mig ikke, Filip? Den, der har set mig, har set Faderen; hvordan kan du så sige: Vis os Faderen? Tror du ikke, at jeg er i Faderen, og Faderen er i mig?

De ord, jeg siger til jer, taler jeg ikke af mig selv; men Faderen, som bliver i mig, gør sine gerninger. Tro mig, at jeg er i Faderen, og Faderen er i mig; hvis ikke, så tro på grund af selve gerningerne.«

Bibelteksten bringes med tilladelse fra Det Danske Bibelselskab og er fra den autoriserede oversættelse af Bibelen fra 1992. © Det Danske Bibelselskab 1992.

Af Emil Bjørn Hilton Saggau,
generalsekretær i Danske Kirkers Råd

Kommentar til ny analyse fra Kirke.dk:

Man kan ikke fastlægge medlemstallet i frikirkerne ud fra Trossamfundsregisteret

Trossamfundsregisteret giver ikke præcise oplysninger om fx medlemstal, antallet af menigheder og migrantmenigheder. Skal vi kun tælle de medlemmer, der kommer hver søndag, eller også dem, der kun kommer til højtiderne? Emil Saggau efterlyser en mere detaljeret analyse end den, der netop er udgivet af Kirke.dk.

I tirsdags udgav Kirke.dk en analyse af frikirkernes medlemstal. Det burde have været interessant læsning, da det det seneste år er blevet ivrigt diskuteret, om frikirkerne vokser og oplever medlemstilgang i modsætning til folkekirkens langsomme tilbagegang.

Det undrer derfor, at Kirke.dk ikke dykker mere seriøst ned i spørgsmålet, men nøjes med en tynd analyse af kirkelandskabet baseret på trossamfundsregisteret.

Det er især bemærkelsesværdigt, fordi Kirke.dk har interviewet flere frikirkefolk og talt med miljøet om netop dette emne – hvor jeg blandt andre ret eksplicit har påpeget, at registeret er vanskeligt at bruge til at sige noget præcist om medlemstal i frikirkerne.

Om trossamfundsregisteret

Først og fremmest er Trossamfundsregisteret alene et register over anerkendte trossamfund – altså dem, der har søgt godkendelse. Det er desuden opbygget ud fra disse trossamfunds interesse i at opnå vielsesbemyndigelse og skattefradrag. Trossamfundene er kun forpligtet til at indberette medlemmer, der giver gaver. Det må ikke entydigt forveksles med betalende medlemmer. For nogle kirker er det sammenfaldende, for andre ikke.

Derudover er mange kirker registreret som enkeltmenigheder frem for som samlede kirkesamfund. Det gælder eksempelvis det, der historisk er kendt som pinsekirken og i dag hedder Mosaik, hvor nogle menigheder er anerkendte og andre ikke. Det samme gælder den rumænske kirke. Det betyder, at en række af disse kirkers menigheder ikke fremgår af registeret.

Registeret siger derfor alene noget om, hvilke menigheder der har ønsket statslig anerkendelse, vielsesbemyndigelse, og hvor mange i disse menigheder der donerer. De facto viser tallene, hvem der betaler – hvilket også er registerets formål: at skabe transparens, så myndighederne kan se, hvem der finansierer en menighed, og om der tilgår midler fra udlandet.

Det er således en statslig og folkekirkelig logik at sidestille betalende, registrerede medlemmer med medlemmer. Men det burde ikke være overraskende, at kirken er større end dem, der optræder som gavegivere. I folkekirken tæller man jo heller ikke kun dem som medlemmer, der betaler ved en kollekt.

Konkrete eksempler på fejlgreb

For mange fremstår registeret uigennemsigtigt. Derfor følger fire eksempler på analytiske fejl, der opstår, når det bruges som datakilde i eksempelvis Kirke.dk's analyse:

For det første: Betalende er ikke det samme som medlemmer. I mange frikirker er der medlemmer, som ikke giver økonomisk, uden at miste deres tilknytning. Ofte opfattes bidrag som frivillige gaver frem for kontingent. I praksis betyder det, at en stor del af menigheden aldrig optræder i registeret.
Overført til folkekirken svarer det til kun at tælle dem, der sidder i kirken søndag, frem for alle sognebørn. Jeg kender konkret tre sager, hvor ministeriet og kirkerne er i dialog om præcis dette spørgsmål.

For det andet: Registeret er upræcist i forhold til kirkesamfund. Det er ikke designet til at opgøre samlede medlemstal. Et konkret eksempel er, at Mosaiks egne tal viser en vækst fra 3.670 til 4.034 medlemmer fra 2020 til 2024 (godt 10 procent) i de registrerede menigheder under loven, mens Kirke.dk's tal afviger. Mosaik har endda bedt ministeriet om rettelser.

Samtidig varierer definitionen af medlemskab mellem kirkesamfund – tæller børn eksempelvis med? Det betyder, at det er meget uens, hvad kirkerne melder ind, og hvad Kirke.dk derfor trækker ud. Igen i en folkekirkelig kontekst: Skulle man tælle medlemmer, men udelade dem under 18, for de betaler jo faktisk ikke kirkeskat eller kan give bindende samtykke?

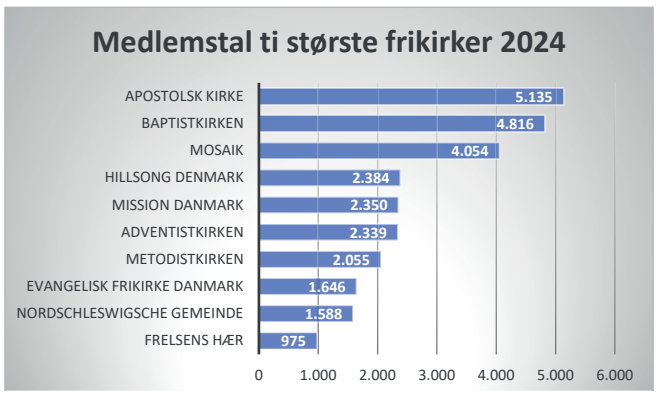

På baggrund af oplysningerne fra Kirke.dk bragte Udfordringen i sidste uge denne oversigt over frikirkernes medlemsstal.
Kilde: Kirke.dk

For det tredje: Registeret samler ikke menigheder til hele kirkesamfund. Brunstad Kirken er for eksempel registreret som to separate enheder, selvom de samlet har lidt over 1.000 medlemmer.

Det skaber særligt skæve tal for ortodokse og katolske kirker. Den rumænske kirke optræder med lidt over 300 medlemmer – men det dækker kun én menighed. Der findes omkring 20 rumænske menigheder i Danmark, hvoraf under halvdelen er anerkendte, og de er registreret hver for sig. Den registrerede menighed, som optræder i Kirke.dk's tal, er den ældste og mest etablerede.

Samtidig bor der 50.000-60.000 rumænere i Danmark, hvoraf de fleste er ortodokse. Mange er hverken registreret eller giver via danske ordninger. Det vil være en voldsom undervurdering, hvis man tror, der kun er 300 rumænske ortodokse i Danmark, når det reelle tal – alene på kirkegang – nærmere vil være 20.000-30.000 faste medlemmer.

Det ses nemt i en række jyske småbyer her ved den ortodokse påske, da de er så overfyldte, at det er et parkeringshelvede. Igen i en folkekirkelig kontekst: Skulle vi kun tælle dem med, der kommer hver søndag, og ikke også dem, der kommer til højtiderne?

For det fjerde: Registeret overser i vidt omfang migrantmenigheder. Andelen af kristne migranter i Danmark er vokset fra 2,4 procent i 1999 til 6,8 procent i 2024 ifølge lektor i religionssociologi Brian Arly Jacobsen. En stor del er ortodokse eller katolske, men mange er også frikirkelige – for eksempel chin-burmesere i Baptistkirken og iranere i Mosaik. Disse grupper er ofte usynlige i registeret. Det giver et skævt billede, som ikke kun Kirke.dk får i sin analyse, men også når Kurt E. Larsen i Kristeligt Dagblad konkluderer, at frikirkerne ikke har mange medlemmer.

Det afhænger af, hvem man tæller med – for eksempel om chin-baptister indgår, eller om man som Larsen kun tæller fjerdegenerations danske baptister. Baptistkirken er trods alt blevet en multikulturel kirke, hvor der derfor er tale om en klar undervurdering, hvis de ikke tælles med. Eksempelvis findes en stor rumænsk protestantisk gruppe i Ans ved Viborg, som ikke optræder i nogen af statistikkerne. Det samme gælder andre migrantgrupper.

Samlet betyder det, at frikirketallene overser en stor gruppe – anslået over 80.000 – som endda vokser markant. Det gælder også europæiske migranter som svenskere bosiddende i Danmark, der ofte deltager i den svenske kirkes aktiviteter uden at være registreret.

Hvad kan man så gøre?

Det er vanskeligt at opgøre frikirkemedlemmer præcist. Hvis det var enkelt, var det gjort for længst. Der er dog nogle mulige tilgange:

Kirketællinger: Systematiske optællinger, som kræver kortlægning og mange ressourcer. Erfaringer fra Aarhus og København viser potentiale, men også usikkerheder. I Aarhus lavede studerende en kortlægning af byens religiøse centre og kirker, og i København forsøgte man sig med den første kirketælling en søndag, hvor det desuden viste sig, at langt de fleste kirkegængere i København en søndag er frikirkefolk.

Anvender man kirketælling, vil folkekirken, er min vurdering, blive forfordelt som i København, da regelmæssig kirkegang ikke er lige så almindelig blandt folkekirkemedlemmer som frikirkemedlemmer.

Beregninger på anden data: hvilket er det, Kirke.dk forsøger, men det kræver metodisk stringens. Her har Brian Arly Jacobsen bidraget med både metode, kapitler og mere kvalificerede estimater (cirka 80.000 protestantiske, 160.000 katolske og 145.000 ortodokse migranter).

Det kræver fagfolk, og at man ved, hvilke datakilder man laver estimater ud fra – og her er det nok vigtigst at kalde det, hvad det er – nemlig estimater.

Selvrapportering: Kirkernes egne tal er også en mulighed, som for eksempel de tal fra Mosaik og Brunstad Kirken, som jeg nævner. Udfordringen er forskellige medlemsdefinitioner, og hvem der indsamler dem.

Der er helt sikkert noget rigtigt i Kirke.dk's tal, da de viser registrerede, betalende medlemmer. Men de bør læses som et minimumsniveau – og med væsentlige forbehold.

Det havde klædt Kirke.dk at inddrage fagfolk, eksisterende forskning og tydeligt redegøre for fejlkilder og forbehold helt centralt. Analysen viser én ting klart: Den er ikke lavet af fagfolk med indsigt i frikirker. Den fremstår ærligt talt som folkekirkelig clickbait.

Kirke.dk har svaret følgende på kritikken fra Emil Bjørn HIlton Saggau:

"Vores analyse bygger på de medlemstal, som de anerkendte trossamfund selv årligt indberetter til myndighederne – tal, som Kirke.dk har fået aktindsigt i fra Kirkeministeriet. Det er netop medlemstal, ikke tal for, hvem der bidrager økonomisk.

Emil Hilton Saggau påpeger en række af de usikkerheder, der knytter sig til de medlemstal, som trossamfundene opgiver til Trossamfundsregistret. Det er usikkerheder, som vi selv tager forbehold for i bemærkningerne til analysen, og som vi tidligere på året har belyst i en artikelserie, hvor vi interviewede blandt andre Emil Hilton Saggau.

At tallene fra Trossamfundsregistret efterlader mange ubelyste områder i det kirkelige landskab uden for folkekirken, har vi ikke lagt skjul på. Men indtil videre er det de bedste tal, der er tilgængelige," skriver Kåre Gade, redaktør for Kirke.dk.

Kåre Gade henviser desuden til Kirke.dk's artikelserie om frikirkerne på kirke.dk/frikirkernesvaekst.

Spørg panelet

Anne Manning-Pedersen er teolog, bibellærer og rådgiver og en del af Udfordringens svarpanel. Læs mere om Anne og find yderligere kontaktinfo på www.annemanning.dk.
Skriv dit spørgsmål til info@annemanning.dk. Du vælger selv, om du vil være anonym eller offentliggøre dit navn.
Panelet varierer mellem at tage emner op, som de selv er stødt på, og at svare på spørgsmål fra læsere eller mennesker, de har haft en samtale med.

Min ægtefælle vil skilles efter 25 års ægteskab. Findes der overhovedet håb for en som mig?

Kære Anne

Hele min verden føles, som om den bryder sammen! Efter mere end 25 års ægteskab ønsker min ægtefælle nu en skilsmisse. Hvordan kan det være, at selvom vi er genfødte troende, kan vi ikke finde en måde at redde vores ægteskab på? Hvordan skal jeg klare at bo alene? Hvordan skal jeg møde min familie og venner med dette udfald?

Jeg græder mere, end jeg har lyst til, siger de forkerte ting, der synes at forværre situationen, og nogle gange ønsker jeg endda at fravælge selve livet. Jeg føler mig skamfuld, alene, håbløs, hjælpeløs og formålsløs. Har Bibelen nogle råd eller håb for en som mig? Vil jeg nogensinde klare mig igennem denne mørke sky?

På forhånd tak.

Det knuste hjerte

Kære knuste hjerte

Jeg er så ked af, at du føler dig fanget under denne følelsesmæssigt komplekse byrde. Men uden at undervurdere din smerte vil jeg sige, at Bibelen giver håb for dig som individ. Din Fader i himlen siger, at han aldrig vil forlade dig, og han har planer om at give dig en fremtid fyldt med håb. Selvom dit smuldrende ægteskab gør dig knust, vil jeg gerne prøve helt forsigtigt at hjælpe dig med at ændre fokus i forhold til den åndelige byrde, du bærer.

Du er ikke alene om at føle, at skilsmisse er en "mørk sky". Alle ægteskaber, som er rodfæstede i Kristus, oplever stress og mange brud undervejs, selv om ægtefællerne begge bekender troen.

Den hjertesorg, at den ene ægtefælle ønsker skilsmisse, rammer ekstra hårdt for den anden, der ønsker at blive i ægteskabet. Det nagende spørgsmål er: *Hvordan kan dette dog ske, når vi begge tilhører Gud?*

Bibelen er fuld af historier om knuste mennesker, der lever i en knust verden, og somme tider kommer knusthed ind i et ægteskab, selv om den ene partner ønsker at blive i det.

Men Bibelen kan møde dig i din sorg, tale sandhed ind i den og holde dig fast, selv når alt føles ustabilt. Sorg kan komme i bølger: fornægtelse, vrede, tristhed, og endda øjeblikke af håb. Intet af dette gør dig svag eller utro - det gør dig bare menneskelig. Tillad dig selv at sørge. Det er den gudgivne proces, hvor helbredelsen sker indefra.

Din smerte over en brudt pagt er også Guds smerte

Gud tager det med pagten alvorligt, og han beskriver ægteskabet ikke blot som en menneskelig aftale, men som en pagt indgået i hans nærvær (Malakias 2,14-16).

Den smerte, du føler, er ikke ligegyldig - den afspejler, at noget helligt er blevet revet itu - og Guds hjerte er knust sammen med dit.

Din knusthed er ikke svaghed; den er beviset på, at du forstår vægten af, hvad et bibelsk ægteskab er i Guds øjne. Følelser af afvisning, forvirring og frygt er helt normale reaktioner, for trods alt - ud fra 1. Mosebog 2,24 - har din ægtefælle og du været ét kød i over 25 år.

Gud siger, at han hader skilsmisse - ikke fordi han fordømmer knuste mennesker, men fordi han ved, hvor dybe sår, det forårsager.

Hvad kan du selv kontrollere? Og hvad er uden for din kontrol?

En af de sværeste sandheder at acceptere er den, at du kan føle dig forpligtet, men samtidig opleve en andens beslutning om at fravælge forpligtelsen. I denne slags situationer er det let at tage skylden, slå sig selv oven i hovedet og blive ved med at gennemtænke de samme oplevelser: - *Hvad gjorde jeg forkert? Kunne jeg have rettet op på det?*

Selvom selvrefleksion kan være sundt, er det ikke sundt at overdrive det, og Gud forventer heller ikke, at du bærer på en knusende skyldfølelse over det, der er uden for din kontrol.

Du er ikke ansvarlig for din ægtefælles beslutning, og du behøver ikke og bør ikke bære på en skyld, der ikke er din, selvom du er nødt til at leve med konsekvenserne af det. Selvom det er smertefuldt, er det vigtigt at acceptere det, så du ikke udmatter dig selv ved at forsøge at ændre noget, som ligger uden for din kontrol.

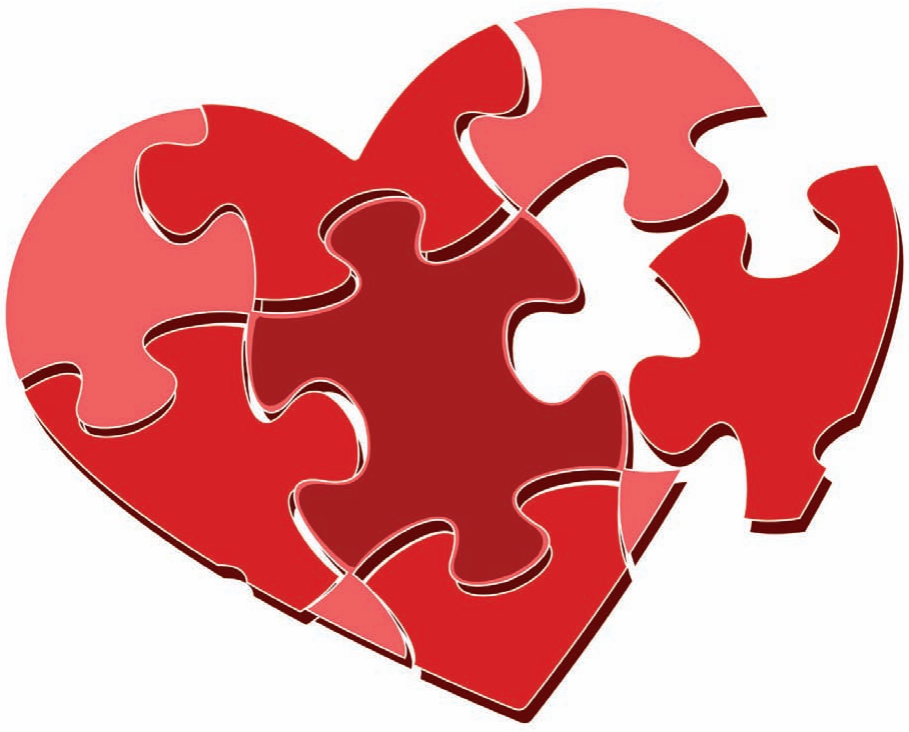

Den smerte, du føler, er ikke ligegyldig - den afspejler, at noget helligt er blevet revet itu - og Guds hjerte er knust sammen med dit. Din knusthed er ikke svaghed; den er beviset på, at du forstår vægten af, hvad et bibelsk ægteskab er i Guds øjne. Ill.: Bigstock

Det kan også hjælpe at skelne mellem at *vælge* skilsmisse og at *udholde* en ægtefælles beslutning. Hvis du har forsøgt at elske og respektere din ægtefælle, ære Gud og stræbe efter fred, så vandrer du i lydighed - selvom resultatet ikke er blevet det, du håbede på.

Vi læser i Romerbrevet 14,12: "Så skal hver af os aflægge regnskab for os selv over for Gud."

I er hver for sig personligt ansvarlige overfor Herren for jeres individuelle beslutninger, motiver og handlinger - ikke for hinandens. Det er befriende, når du tænker over dette, fordi du er kaldet til forpligtelse, ikke til kontrol. Det, du *har* kontrol over, er, hvordan du reagerer - med værdighed, omsorg for din familie og troskab over for dine egne værdier.

Din identitet er grundfæstet i Kristus

Lige nu kan det føles, som om din identitet er ved at ødelægges sammen med dit ægteskab. Men heldigvis peger Bibelen konsekvent tilbage på den dybere sandhed, at din identitet kommer fra Kristus, ikke din civilstand. Kolossenserbrevet 3,3 siger: "For I er døde, og jeres liv er skjult med Kristus i Gud."

Uanset om du er gift, separeret eller skilt, forbliver din værdi, dit formål og din sikkerhed uændret i ham. Din værdi bestemmes ikke af din ægtefælles beslutning.

> ***"Uanset om du er gift, separeret eller skilt, forbliver din værdi, dit formål og din sikkerhed uændret i ham. Din værdi bestemmes ikke af din ægtefælles beslutning."***

Dette mindsker ikke dit tab - men det forhindrer dit tab i at definere dig eller få dig til at miste din identitet på grund af skilsmissen.

Gud er nær hos dem, hvis hjerter er knust

Næsten 30% af Davids salmer er kategoriseret som klagesange, fordi David var knust og følte sig hjælpeløs og håbløs, da han skrev dem; for klage er en gyldig menneskelig reaktion. Nød og tro lever side om side i de fleste mennesker, selv dem, der bekender en levende tro på Kristus. Alligevel kunne David med stor overbevisning, midt i sin smerte, skrive en helt enkel, dyb og trøstende linje i Salme 34,19: " Herren er nær ved dem, hvis hjerte er knust, han frelser dem, hvis ånd er sønderbrudt."

Du føler måske ikke Guds nærvær lige nu. Sorgen kan sløve alt. Men da Jesus sagde, at han aldrig ville forlade os eller svigte os, forsikrede han os om, at i tider som disse, hvor vores følelser ikke kan føle ham, og vores tanker fortæller os, at han er langt væk, da forbliver han lige så nær og virkelig som på ethvert andet tidspunkt i vores liv. Han er ikke langt fra dig i din lidelse - Han er stadig nær, opmærksom og aktiv, selv når du ikke føler det. Dine bønner, selv når de er reduceret til tårer eller stilhed, er ikke spildt.

Håb, selv når du føler dig håbløs

Håb betyder ikke altid at få det, vi ønsker eller beder om; det er nogle gange blot en dyb følelse af at vide, at Gud vil forløse det, der føles uopretteligt ødelagt. Der er to paradoksale sandheder, idet Gud formår at genoprette dit ægteskab, og alligevel vælger han ikke at tilsidesætte din ægtefælles frie vilje.

Romerbrevet 8,28 minder os om, at "i alle ting virker Gud til gode for dem, der elsker ham." Det betyder ikke, at alt er godt - men det betyder, at intet er uden for hans evne til at forløse. I øjeblikket kan dette lyde utroligt, men det er altid med bakspejlet, at vi kan se, hvordan vores suveræne Fader skabte de værste situationer om til bedste for os.

Mange mennesker, der har gennemlevet de største hjertesorger, vil vidne om denne sandhed. Din historie slutter ikke her, for din Fader vil skrive det sidste kapitel.

Små skridt kan gøre en stor forskel

At se for langt ind i fremtiden kan overvælde os og endda skræmme os. Tag én dag ad gangen, og stol på, at Gud har styr på din fremtid. Prøv at skabe lidt struktur i dagligdagen - regelmæssige måltider, søvn, en kort gåtur, tid til bøn eller refleksion og besøg hos en ven, **der forstår både din tro og din situation**. Stabilitet i enkle ting hjælper dit sind med at holde ud, når det store billede føles usikkert.

Undgå at isolere dig. Brug tid med de empatiske familiemedlemmer og venner, som kan hjælpe dig med at være både positiv og håbefuld. Bed om, at du må kunne acceptere din ægtefælles beslutning og overlade resultatet til Gud, som elsker jer begge. Tal tilgivelse til din ægtefælle dag efter dag, så du beskytter dit hjerte mod vrede, krænkelse eller bitterhed.

Du behøver ikke at navigere i dette alene, selvom det føles sådan lige nu. Gud ved, at du står i en situation, du ikke selv har valgt. Men selv her - i forvirringen, sorgen og de ubesvarede spørgsmål - må du lade Gud være dit anker.

Han ved, at intet ved dette er let, men hans ord tilbyder noget stabilt, når alt andet vakler: Hans karakter ændrer sig ikke. Han forbliver trofast. Han ser dig og holder dig og vil hjælpe dig igennem (5. Mosebog 33,27).

Du er måske usikker på din fremtid, men det er han ikke. Idet du erkender din sorg kan du stole på, hvad Ordet siger i Prædikeren 3,11: Han skaber alting smukt til sin tid.

Fat mod, kære knuste hjerte.

Jesus elsker og bevarer dig!

Anne

Vil du støtte Udfordringen?

På Udfordringen vil vi:

- Gøre en værdimæssig og åndelig forskel i Danmark og for kirken i Danmark

- Styrke kirken og kirkens fællesskab

- Opmuntre og fastholde troende i troen og kalde nye til tro

Du kan støtte os ved at abonnere, annoncere eller give en gave

**Hvis du giver en gave via Missionsfonden,
kan du trække det fra i skat.
Indbetal på Missionsfondens konto: 9570 – 06139450.
Skriv projektnummer: '5127 Støt Udfordringen'.**

**Du kan også altid give en gave direkte
til Udfordringen på:
Bankkonto: 7040 1830446 (skriv: Gave)
MobilePay: 717371**

Den katolske præst Fader Vincent Pereira er anklaget for at hævde, at Jesus er den eneste sande Gud. Nu er afgørelsen af sagen blevet udsat af Indiens højesteret. Foto: OpIndia

Straffesag mod katolsk præst i Indien udsat

Fader Vincent Pereira blev i 2023 beskyldt for at såre det hinduistiske samfunds religiøse følelser ved at hævde, at kristendommen er den eneste sande religion, mens han prædikede for kristne under en gudstjeneste i Uttar Pradesh. Nu har højesteret udsat sagen, og det ses som et 'velkomment skridt' for Indiens religiøse minoriteter.

Antiforfølgelsesorganisationen *Christian Solidarity Worldwide* (CSW) har hilst beslutningen fra Indiens højesteret velkommen.

Det skriver Premier Christian News.

Præsten blev formelt anklaget i 2024 for 'bevidste og ondsindede handlinger', der havde til formål at forarge religiøse følelser. I marts 2026 fastslog højesteret, at det er forkert at hævde, at én religion er den eneste sande religion i et sekulært land som Indien, fordi det kan være nedsættende for andre trosretninger. Herefter appellerede Fader Pereira dommen, hvorefter højesteret i sidste uge stoppede straffesagen.

CSW's grundlægger og præsident Mervyn Thomas udtalte: "Højesterets kendelse om at udsætte sagen mod Fader Pereira er et velkomment skridt for religiøse minoritetssamfund i hele Indien. Sådanne sager dræner ressourcer, skaber frygt og modvirker åben religiøs praksis og rejser alvorlige forfatningsmæssige bekymringer. Vi opfordrer højesteret til hurtigt og endegyldigt at frikende Fader Pereira for anklagerne mod ham, afvise Allahabads højesterets synspunkt om, at ingen tro kan gøre krav på eksklusiv sandhed, hvilket effektivt kriminaliserer en central doktrinær overbevisning i mange religioner og bekræfte retten til religions- og trosfrihed, som er nedfældet i den indiske forfatning."

Indiens forfatning garanterer enhver borger den grundlæggende ret til frit at bekende, praktisere og udbrede sin religion med hensyntagen til offentlig orden, moral og sundhed. Udbredelse omfatter retten til at prædike og dele sin religiøse overbevisning.

Bodil

John Cleese kritiserer verdens tavshed efter massakrer på kristne i Nigeria

Af Bodil Lanting

Skuespilleren John Cleese har kritiseret verdens tavshed og manglende reaktion på massakren på kristne i Nigeria.

Det skriver Premier Christian News.

I et opslag på sociale medier skrev den tidligere 'Monty Python'-stjerne: "Det ser ud til, at Black Lives Don't Matter," og tilføjede sarkastisk, "at skrive om det ville skade billedet af de mordere, der dræbte disse stakkels mennesker."

Mindst 33 dræbt under påskefejring

John Cleese reagerede på, at mindst 33 kristne i Nigeria er blevet dræbt i løbet af påskeugen.

26 mennesker blev dræbt påskedag, da formodede fulani-militante iværksatte samtidige angreb på kristne samfund i to landsbyer i Benue-staten.

Samme dag blev syv mennesker dræbt, da to kirker i landsbyen Ariko i Kadunastaten blev angrebet. Flere personer blev såret. Volden forvandlede en dag med fest, fred og refleksion til sorg og fordrivelse.

En uge tidligere på palmesøndag blev mindst 27 mennesker dræbt i en overvejende kristen landsby i Plateau State. Her var det dog ikke alle ofrene, som var kristne.

Hvorfor er der ingen, der reagerer på massakrer på kristne i Nigeria? Skyldes det, at angriberne er militante islamister? spørger John Cleese efter de seneste massakrer i forbindelse med påsken. Foto: Facebook

Behov for vagter ved kirkerne

Antiforfølgelsesorganisationen Open Doors udtalte, at begrænsninger af bevægelsesfrihed og et klima af frygt påvirker kirkens evne til at fungere ordentligt i Nigeria og har en betydelig indvirkning på kristne samfund. Mange kirker er nødt til at bruge stigende summer penge på sikkerhedsstyrker på grund af den optrappede vold.

Ubritiske værdier

Cleeses kommentarer om Nigeria følger tidligere beskeder på sociale medier i de seneste uger om hans bekymring over en vækst i radikal islam.

I et opslag på X skrev han således: "Storbritannien har altid i sidste ende været baseret på kristne værdier, uanset dogmer. Trods de mange fejl, som kirker har begået, har det britiske folk i århundreder været påvirket af Kristi lære. Hvis disse værdier erstattes af islamiske værdier, vil dette ikke længere være Storbritannien."

I denne uge annoncerede USA, at de var begyndt at håndhæve visumrestriktioner for gerningsmænd, der overtræder religionsfriheden. Lovene blev indført som reaktion på vold mod kristne i Nigeria og resten af verden, skriver Premier Christian News.

60 dræbt i påsken

Om den barske virkelighed, som John Cleese omtaler, skriver CBN News:

"I dele af Nigeria kan det at være kristen være en dødsdom. I påskeugen udløste islamistiske, bevæbnede mænd en bølge af terror mod kristne samfund og slagtede mere end 60 troende i landsbyer, virksomheder og kirker – og forvandlede dermed de hellige festdage til ufattelig rædsel.

Alene palmesøndag stormede bevæbnede militante Angwan Rukuba, et overvejende kristent kvarter i byen Jos. Den nat skød de mod landsbyboere og dræbte mindst et dusin uskyldige mennesker."

Todd Nettleton, der er næstformand for Voice of the Martyrs, udtalte efter angrebet:

"De bevæbnede mænd råbte 'Allahu Akbar', mens de skød på de kristne. Så det er ikke bare en kriminel aktivitet men en klar religiøs motivation ... det faktum, at det fandt sted i det, jeg har fået at vide, er et 100% kristent område af byen, er også et tegn på, at kristne er mål for kriminalitet," fastslog han.

"Jeg kender ikke ordet folkedrab, men det er tydeligt, at kristne er mål for kriminalitet."

Nye massakrer mod kristne i DR Congo

I DR Congo begår islamister stadig voldsommere angreb mod kristne og kirker, skriver organisationen Open Doors.

Ikke kun i Nigeria, men også i DR Congo har volden mod kristne lokalsamfund nået et alarmerende niveau. Der er endnu ikke fuldt overblik over antallet af dræbte gennem de seneste måneder.

Volden er ikke noget nyt, for den østlige del af DR Congo har været under et stort pres og udsat for meget vold fra den ekstremistiske gruppe Allied Democratic Forces (ADF) igennem snart 30 år, skriver Open Doors. Men i tiden omkring påske i år har volden mod kristne nået nye højder i Congo.

Over 80 dræbte

"I ugerne frem mod påskedag blev flere end 80 mennesker dræbt. Dødstallet stiger fortsat, fordi lig dukker op af ruinerne, og sårede mister livet," oplyser Open Doors på baggrund af udtalelser fra deres lokale kontakter.

"Vores kontakter anslår, at 600 er blevet kidnappet i angrebene. Lokale medier melder derudover om, at yderligere 388 er blevet kidnappet på bare to nætter, men det har ikke været muligt for Open Doors' kontakter at få det tal bekræftet af uafhængige kilder.

De voldelige angreb og den generelle frygt har sendt flere end 31.000 mennesker på flugt. Det har øget presset på kirkerne og lokalsamfundene i de områder, som mange er flygtet til."

Voldsommere end nogensinde før

ADF har altid udført meget brutale angreb. Alligevel beskriver lokale kontakter og videoer på sociale medier volden og angrebene de seneste uger som værende på et helt andet niveau.

"Jeg har aldrig set noget lignende som det, jeg så den 2. april," fortæller en kirkeleder fra et af de berørte lokalsamfund. "Lig blev transporteret på motorcykler med enten hoved eller fødder afskåret. Som om det var kyllinger, der var blevet slagtet."

En anden lokal beskriver, at lig blev smidt i grøften, som var de tomme plastikflasker.

'Nu er det nok'

Islamisk Stat har taget ansvaret for angrebene, fortalte Diedonne Lossa, der er koordinator for Ituri Civil Society (bindeleddet mellem lokalbefolkningen og sikkerhedsstyrkerne) allerede midt i marts. ADF tilsluttede sig officielt Islamisk Stat for syv år siden. Det betyder, at Islamisk Stat er med til at finansiere ADF og træne deres medlemmer, skriver Open Doors.

Også Diedonne Lossa ser de seneste ugers angreb som voldsommere end tidligere angreb.

"Nu er det nok! Den congolesiske regering må prioritere at gøre noget ved problemerne med ADF," erklærer han.

Allerede i januar blev 67 kristne dræbt, og de kristne fordømmer regeringens manglende evner til at sikre deres levevilkår.

"Bed for kristnes tro"

Volden har også påvirket kirkerne i området. Kitika, der er præst i en af områdets baptistkirker, fortæller, at søndag den 15. marts var der ingen gudstjenester.

I dagene op til påskedag var mange også i tvivl om, hvorvidt der overhovedet ville blive en fejring af Jesu opstandelse i år.

Open Doors citerer også en anden baptistpræst, Philemono, som fortæller, at selvom kirken ikke var helt tom påskedag, var årets fejring en stor kontrast til tidligere års påskefejringer.

"Vi samler normalt 250 mennesker til gudstjeneste hver søndag, men denne påskedag var der ikke engang 150," fortæller han og opfordrer til bøn: "Bed for troen hos de kristne i det østlige DR Congo. Vi lever midt i ordene fra Matthæusevangeliet kapitel 24."

Bodil

I august 2023 startede den internationale organisation Open Doors bedekampagnen "Rejs dig, Afrika", og de opfordrer stadig til forbøn og deltagelse i underskriftindsamlingen mod de voldsomme forfølgelser af kristne syd for Sahara.

Afrikanske kirkeledere har sat et mål om at indsamle 1 million underskrifter med opfordring til handling.
Man kan deltage i underskriftindsamlingen gennem Open Doors' hjemmeside.

Voksende antisemitisme bekymrer

I Europa og USA viser antisemitismen sig i form af både vold og konspirationsteorier.

Et voksende flertal af europæerne mener, at antisemitisme er et problem i deres land, hedder det i en ny undersøgelse fra Eurobarometer.

Tilbage i oktober 2024 skrev Christian Network Europe (CNE) om hændelsen omkring fodboldklubben Maccabi Tel Aviv, hvor israelske fodboldfans blev chikaneret og slået af bøller i Amsterdam i Holland. Andre voldshandlinger mod jødiske beboere hjemsøger fortsat byen. Nu, næsten to år senere, bliver diskrimination og hadefulde handlinger mod jøder værre og mere voldelige.

Voksende problem

Ifølge data fra Eurobarometer, som blev offentliggjort i Euronews, mener over halvdelen af europæerne, at antisemitisme er "et problem i deres land". Det gælder især franskmænd, italienere og svenskere, mens folk fra Estland, Letland og Finland var mindst tilbøjelige til det.

Euronewsrapporten afslørede også, at "fjendtlighed i det offentlige rum, antisemitisk graffiti og online antisemitisme" var de hyppigst rapporterede problemer i EU. Offentlige fjendtlige handlinger mod jøder blev set som et problem blandt borgere i Frankrig, Italien og Holland.

Blandt de fjendtlige handlinger nævnes angreb på jødiske gudshuse. I Holland blev en synagoge i Rotterdam angrebet af brandstiftere, og en eksplosiv anordning blev detoneret på en jødisk skole i Amsterdam. Også en synagoge i Liège i Belgien, blev angrebet, og i Manchester i England kørte en mand i bil ind i en gruppe fodgængere og stak bedende i den nærliggende Heaton Park Hebrew Congregation.

Falske påstande og "kristen antisemitisme"

Selv når der ikke er tale om vold, er der set falske påstande om Israel på forskellige regeringsniveauer. Dage før påske gentog EU's højtstående repræsentant Kaja Kallas påstande om, at Israel "krænker religionsfriheden" og ikke beskytter sine hellige steder i Jerusalem.

Hun så også den latinske patriark kardinal Pierbattista Pizzaballas manglende adgang til Gravkirken som bevis på, at Israel begrænser religionsfriheden, især for kristne. Ifølge Tomas Sandell, der er stiftende direktør for European Coalition of Israel, mangler disse påstande dog "kontekst og faktatjek".

"Faktum er, at Israel begrænser adgangen til alle hellige steder i Jerusalem forud for den jødiske påske og den kristne påske, og disse restriktioner gælder for både kristne, jøder og muslimer på grund af sikkerhedsproblemer under den igangværende krig med Iran. Gravkirken står over for den samme trussel som resten af byen," skriver Sandell i en e-mail.

Ifølge koalitionen for Israel havde de israelske myndigheder - på trods af sikkerhedsbekymringer - en "arbejdsaftale" om, at kirkemyndighederne skulle afholde gudstjenester i påskeugen.

Sandell advarer derfor mod det, han kalder "kristen antisemitisme", som ifølge ham igen er i fremgang. Det er "uheldigt, at EU's højtstående repræsentant bruger sin platform til at opildne anti-israelske følelser og antyder, at kristne bliver mishandlet i Det Hellige Land," siger han.

Samtidig understreger Sandell, at "lignende beskyldninger og konspirationsteorier er blevet delt af amerikanske højreorienterede sociale medie-influencere som Tucker Carlson og Candace Owens, men de bør ikke forstærkes af EU's øverste diplomat."

Holocaust-revisionister

Organisationen StopAntisemitism har udnævnt den politiske kommentator Tucker Carlson til "Årets Antisemit" for "at have delt sin platform med Holocaust-revisionister og nazi-apologeter" og for at antyde, at jøderne eller israelerne stod bag mordet på Charlie Kirk, skrev Jerusalem Post.

Candace Owens blev kåret til "Årets Antisemit" i 2024 af StopAntisemitism for en fire timer lang udsendelse, der angreb den jødiske konservative Ben Shapiro, og for at promovere antisemitiske konspirationsteorier om, at jøderne dominerede slavehandlen.

Hun kritiseres også for at fremme teorier fra den tyske katolik August Rohling (1839-1931), der anklagede jøder for ritualmord og mente, at Talmud var en "hemmelig guide", der blev brugt til ondsindede formål, tilføjer Jerusalem Post.

Over halvdelen af europæerne oplever antisemitisme som et problem i netop deres land. Illustration: Euronews

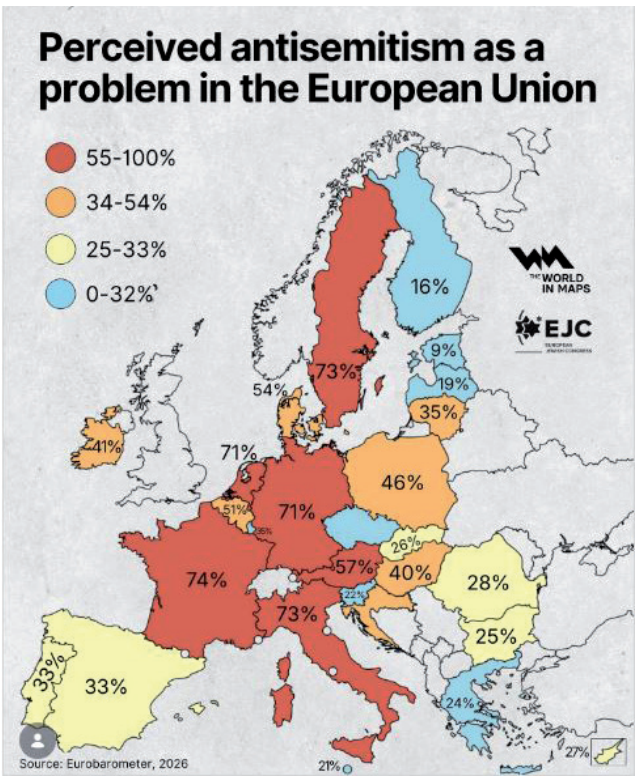

I de røde lande mener over 55 % af befolkningen, at der er et stort problem med antisemitisme. Ill.: Eurobarometer

Symptom-kontrol i EU

Der er dog også kristne i Europa, som kæmper mod den stigende vold og konspirationsteorierne, skriver CNE. De nævner, at Bert-Jan Ruissen fra det hollandske reformerte SGP-parti har anmodet om en debat i EU-Parlamentet om de "nylige terrorangreb på det jødiske samfund i Europa". Debatten skal finde sted i slutningen af april.

"Ord er ikke nok. Vi er nødt til at handle. Det, EU gør nu, er primært symptomkontrol. Det er på høje tid at tackle de grundlæggende årsager til den voksende antisemitisme. Tænk på indflydelsen fra radikal islam," udtaler Bert-Jan Ruissen.

Åndskamp

Ifølge forbundet *Coalition Against Antisemitism* er antisemitisme i sig selv i modstrid med evangeliet, og det er "ikke valgfrit for kristne at konfrontere det". Koalitionen kalder denne modstand "et evangeliets imperativ". Guds vision for verden og hans genkomst er også uløseligt forbundet med jødernes frelse gennem den jødiske Messias, Jesus Kristus, skriver koalitionen og tilføjer, at rødderne bag hadet mod jøderne er en "dybere, usynlig kamp" af åndelig art.

Koalitionen anbefaler ressourcer som dokumentaren *"A History of Antisemitism"*. Det er også vigtigt at påpege "teologiske fejl", som den udbredte opfattelse af, at jøderne er "Kristusmordere" eller erstatningsteologien, som hævder, at Kirken har erstattet Israel som Guds udvalgte folk.

"Kristne skal ikke blot reagere med fortalervirksomhed og handling, men også med bøn og en forpligtelse over for den bibelske sandhed," understreger Koalitionen mod Antisemitisme. "Skrifterne er historien om Guds pagt med det jødiske folk. Når kristne tier over for antisemitisme, fornægter vi vores tros åndelige arv."

Nyere angreb

Siden offentliggørelsen af Eurobarometers rapport har der været flere antisemitiske hændelser i Europa.

Således har der været flere angreb i Holland, blandt andet en eksplosion i en skole i Amsterdam, i en synagoge i Rotterdam samt et Israel-Center i Nijkerk.

I Liège i Belgien er en synagoge blevet angrebet, og i London har der været flere angreb med forsøg på brandstiftelse mod både synagoger og ambulancer tilhørende det frivillige jødiske beredskab Hatzola.

Bodil

Kristne i UK har frihed, men oplever pres fra det kulturelle klima

Britiske kristne kan i vid udstrækning praktisere deres tro uden juridiske begrænsninger, men mange er i stigende grad bekymrede over et kulturskifte, der påvirker disse friheder fremgår det af en ny rapport fra Evangelical Alliance.

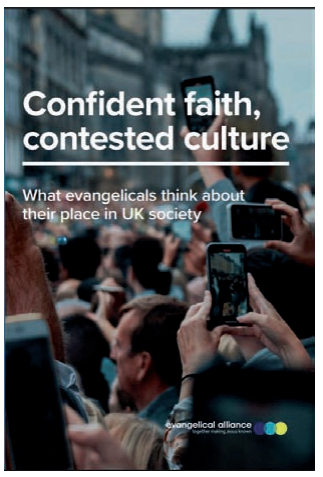

Rapporten om, hvordan de evangeliske kristne i UK oplever at kunne udleve deres tro i samfundet, er foretaget af Evangelisk Alliance.

Det skriver Christian Today.

Undersøgelsen med titlen *"Confident Faith, Contested Culture"* (sikker tro, omstridt kultur) er baseret på en undersøgelse af 884 evangeliske kristne i Storbritannien, der blev udført i slutningen af 2025, samt yderligere meningsmålinger med næsten 1.500 respondenter.

Rapporten viser, at britiske kristne fortsat går i kirke, beder, læser Bibelen og deler deres tro åbent i kirker, skoler, arbejdspladser, universiteter, hjemme og online, og at de beskriver deres friheder som "ægte, meningsfulde og taknemmelige". Men selvom rettighederne fortsat ligger fast, føler mange kristne, at det kulturelle klima er ved at ændre sig.

Objektiv frihed - og subjektiv spænding

I rapporten udtrykkes det, at de kristne oplever en spænding mellem deres objektive friheder og hverdagen som troende i det offentlige rum.

Undersøgelsesdata viser, at mere end 88 % af evangelikale mener, at de åbent kan praktisere deres tro i Storbritannien. Alligevel rapporterer næsten halvdelen (48 %), at det er blevet vanskeligere at udtrykke disse overbevisninger offentligt i løbet af de sidste fem år. Denne opfattede vanskelighed skyldes i højere grad kulturelle ændringer end egentlige lovændringer.

Respondenterne pegede på stigende følsomhed omkring sociale spørgsmål som seksualitet og køn, øget social polarisering og den forstærkende effekt af sociale medier. Resultaterne tyder på, at der er en voksende kløft mellem de formelle rettigheder og "opfattelser af pres, marginalisering og misforståelser".

Selvcensur i det offentlige rum

Rapporten viser, at 41% er blevet mere forsigtige med at udtrykke deres tro offentligt. Over tre fjerdedele (79%) sagde, at de følte sig i stand til at tale offentligt om emner i overensstemmelse med deres tro, mens et stort mindretal ikke gjorde det, enten af bekymring for at blive misforstået, skade relationer eller ikke at vide, hvordan de skulle give udtryk for deres synspunkter uden at blive opfattet negativt.

Rapporten konkluderer, at mange kristne gerne vil ytre sig, men føler sig "dårligt rustet til at navigere i komplekse kulturelle samtaler".

Næsten halvdelen af respondenterne mener, at der er større vanskeligheder for kristne i synlige roller som politik, uddannelse og medier, hvor granskningen af folks tro og holdninger til især ægteskab og seksualitet kan være intens.

Samtidig så 16 % af respondenterne synlighed som noget, der gav større muligheder for at tale om tro, og rapporten bemærkede, at "synlighed øger både muligheder og sårbarhed."

Frygt for kristen nationalisme

På arbejdspladsen er 60 % trygge ved at være åbne om deres tro, mens 24 % rapporterer, at de oplever kritik eller social eksklusion. Selvom færre end 5 % rapporterede hadforbrydelser, sagde omkring 35 %, at de havde oplevet ikke-kriminel fjendtlighed, fx verbal mishandling, socialt pres og negative fordomme om deres overbevisninger. Rapporten understreger, at fjendtlighed normalt er "relationel, kulturel og omdømmebestemt", ikke juridisk.

Mange respondenter føler sig rustet til at tale om deres tro, især med ateister, agnostikere, muslimer og jøder, og størstedelen forventer en positiv respons fra venner (80 %) og familie, selvom reaktionerne på arbejdspladsen ses som mere usikre (30 %).

Undersøgelsen fremhæver samtidig udbredt bekymring over fremkomsten af kristen nationalisme i Storbritannien. Evangelisk politisk engagement er fortsat varieret, men stemmemønstre beskrives som "politisk mangfoldige og ustabile".

Generelt peger rapporten på mange muligheder for kristne og fremhæver nutidens åbenhed, nysgerrighed og spirituelle søgen i offentligheden.

Bodil

I pauserne gik snakken lystigt også på tværs af organisationerne blandt deltagerne i UDSYN.
Foto: Benna Fredsgaard Merrild

Blandt seminarerne var der et med titlen Mit arbejdsliv - Guds mission.
Foto: Benna Fredsgaard Merrild

Missionskonference: "Gud finder mange veje, også via sociale medier"

Kalder Gud mennesker på nye måder, og ser mission anderledes ud i en digital tidsalder? Det var nogle af de spørgsmål, der blev stillet og givet flere bud på under en stor missionskonference i Aarhus.

Af Malene Fenger-Grøndahl

Hvordan kan man arbejde med mission i dag - i en tidsalder, hvor sociale medier og digitalisering skaber nye udfordringer og nye muligheder?

Det var et af de spørgsmål, der blev sat fokus på under en missionskonference i Citykirken i Aarhus lørdag den 18. april. Konferencen, der havde fået titlen 'Udsyn26', var arrangeret af seks missionsorganisationer: Sømandsmissionen, Israelsmissionen, Promissio, Mission Afrika, Iunge og Wycliffe Denmark, som var gået sammen om et program, der i løbet af eftermiddagen rummede fire seminarblokke med adskillige tilbud i hver blok. Der var indslag fra Etiopien, foredrag om mission fra syd til nord, workshop med fokus på, hvordan kreativitet, mission og genbrug kan gå hånd i hånd samt foredrag om mission og kald i arbejdslivet.

Digitaliseringens betydning for missionens muligheder var på dagsordenen ved flere foredrag og workshops om både bibeloversættelse, AI i missionsarbejde og mission målrettet somaliere i Danmark.

Lærke Roager Jespersen fortalte under overskriften "Mission i en digital tidsalder" om, hvordan hun havde fundet sit eget kald - via en uddannelse som datalog og et arbejde som softwareudvikler.

"Som barn forbandt jeg mission med at rejse ud og med at forkynde med ord foran mange mennesker. Jeg fik som 19-årig en klar oplevelse af, at Gud kaldte mig til at hjælpe med, at mennesker, der ikke kender Jesus, kunne lære ham at kende. Men jeg var i tvivl om, hvordan jeg kunne følge det kald, for jeg har altid haft svært ved at tale foran mange mennesker," sagde Lærke Roager Jespersen.

Rengøring og bibellæsning

Efter at have fået sit kald på et discipelskoleophold i Israel begyndte hun at afsøge muligheden for at komme ud på en missionsopgave. Hun besluttede at tage ud med missionsskibet Logos Hope, og det blev til en rejse på fem måneder, hvor hun lærte meget, men ikke på den måde, hun havde forestillet sig.

"Jeg havde tænkt, at jeg skulle fortælle mennesker om Jesus, men jeg kom mest til at gøre rent, for jeg havde svært ved at stille mig op og tale med fremmede," fortalte hun.

Hun fandt dog mening i rengøringsarbejdet og begyndte at reflektere over, at Gud kan kalde en til at arbejde for sig på mange forskellige måder - ikke kun som teologisk uddannet forkynder. Desuden kom hun i løbet af opholdet i kontakt med organisationen Wycliffe, der arbejder med bibeloversættelser, og hun blev interesseret i organisationens arbejde, blandt andet fordi hun under de fem måneder om bord på skibet, hvor hun var eneste dansker, blev opmærksom på, hvor meget det betød for hende at have mulighed for at læse i Bibelen på dansk.

Datalog Lærke Roager Jespersen er med i bestyrelsen for Wycliffe Danmark og frivillig medarbejder et internationalt team, der arbejder med udvikling af et bibeloversættelsesprogram.
Foto: Malene Fenger-Grøndahl

"Jeg havde tænkt, at jeg skulle fortælle mennesker om Jesus, men jeg kom mest til at gøre rent, for jeg havde svært ved at stille mig op og tale med fremmede."

"Jeg tænkte, at det ville være meget meningsfuldt at arbejde med bibeloversættelser, for der er jo stadig mange mennesker i verden, der ikke har adgang til Bibelen på deres eget sprog. Men jeg er ikke særlig god til sprog og er ordblind, så hvad kunne bibeloversætteren bruge mig til?"

Lærke Roager Jespersen fandt imidlertid ud af, at Wycliffe havde brug for folk med tekniske evner, og det fik hende til at se en mulighed for, at hun kunne medvirke til Guds mission ved at bruge de evner, han har givet hende.

"Jeg kan noget med tal og matematik og computere, og det gik op for mig, at den slags kan Gud også bruge. Han har brug for alle slags evner og mennesker. Så jeg besluttede at uddanne mig til datalog for at kunne bidrage til bibeloversættelsesarbejdet," fortalte hun.

Sideløbende med datalogistudiet i Aarhus kom hun ind i bestyrelsen i Wycliffe Denmark og var med til at udvikle en hjemmeside for organisationen. I en sommerferie tog hun til Arizona for at hjælpe med at udvikle et digitalt søgesystem, hvor brugerne kan finde ud af, om der findes en bibeloversættelse på deres sprog.

"Jeg var af sted i en måned, og det var meget spændende, men føltes også som lang tid at være væk fra mine nærmeste i Danmark. En af mine veninder havde netop født, og jeg skulle stå fadder til hendes barn. Jeg kunne mærke, at det ville være meget svært for mig at rejse langt væk fra Danmark for at arbejde som missionær. Men var det mon muligt at lave mission på afstand - ved hjælp af de digitale muligheder? Det begyndte jeg at tænke over," sagde Lærke Roager Jespersen.

Fra Mellemøsten til hjemmecomputeren

Under endnu et ophold på Logos Hope - denne gang som it-hjælp med en bachelor i datalogi i bagagen - oplevede hun, at Gud spurgte hende, om hun var parat til at følge sit kald, uanset hvor han sendte hende hen. Hun overvejede, om hun ville være villig til at tage til Mellemøsten, hvor missionsskibet på det tidspunkt sejlede til.

"Så jeg blev nærmest skuffet, da jeg oplevede, at Gud i stedet kaldte mig hjem til Danmark - for at jeg kunne sidde med en computer og bruge mine evner derfra," sagde hun med et smil.

Hun er i dag ansat som it-udvikler hos virksomheden Systematics og bruger derudover en del af sin fritid på at arbejde ulønnet for Wycliffe - i samarbejde med otte andre personer i Wycliffes internationale team, der alle arbejder med at udvikle, undervise i og kommunikere om et oversættelsesprogram, som en af Wycliffes ansatte har udviklet på i omkring 20 år, og som kan bruges til at oversætte fra ét sprog til et beslægtet sprog - med henblik på at oversætte Bibelen til sprog, der indtil videre kun har eksisteret som talesprog.

"Jeg bor i Danmark, hvor jeg har min familie og mine venner, og er gift med en dejlig mand, som studerer her. Og så kan jeg sidde hjemme og arbejde med mission på min computer. For mig er det et bevis på, at Gud kan og vil bruge os alle, uanset vores evner," sagde Lærke Roager Jespersen.

Hun forklarede, at softwareprogrammet kan oversætte mellem to sprog, der

"Det er midt i forandringen, at Helligånden har bedst mulighed for at ommøblere," sagde biskop Henrik Stubkjær i sin tale med et citat af pave Frans.

semantisk ligner hinanden, men det kræver meget data, som først skal indsamles fra det sprog, som ikke findes som skriftsprog. Det kræver altså mennesker, der tager i marken og indhenter sproglig dokumentation, så der er en ordbog og noget grammatik at fodre programmet med.

"Mission i en digital tidsalder ser meget anderledes ud end tidligere, og derfor kan jeg bruge mine evner inden for it. Men det betyder ikke, at de mennesker, vi vil nå ud til, forsvinder ud af processen. Vi skal have de mennesker, som skal bruge bibeloversættelserne, med hele vejen. For de skal synes, at det er deres bibel, når den engang bliver færdig," understregede hun.

De digitale løsninger kan derfor speede processen op, men processen må aldrig forceres, så man mister de mennesker, man vil nå, af syne, forklarede hun.

"Det gælder ikke kun, når man møder mennesker fysisk i lande langt herfra, men også når man udvikler software. Derfor er det et enormt spændende felt at være i," sagde hun, og opfordrede samtidig til, at deltagerne i workshoppen overvejede med sig selv og hinanden, hvilke særlige evner, de har fået, som kan bruges i missionsarbejdet.

Mission til somaliere

De digitale muligheder var også i fokus på en anden af konferencens workshops, som handlede om digital mission til somaliere i Danmark. Workshoppen blev ledet af Krista Rosenlund Bellows, landsleder for Indre Missions Tværkulturelle Arbejde, som indledte med at fortælle om, hvordan organisationen har sat et projekt i gang med mission blandt somaliere i Danmark - netop via digitale medier.

"Der bor ca. 21.000 personer med somalisk baggrund i Danmark, særligt i de større byer. Kun meget få af dem er kristne, og somalierne er generelt svære at nå med evangeliet. Men en international kristen organisation, Somali Christian TV, er i mission blandt somaliere på sociale medier - for dér kan man sidde uforstyrret med sin telefon og møde evangeliet. Vi støtter denne organisation, hvis kerne består af et somalisk ægtepar og deres to voksne børn," forklarede hun.

Ægteparret, som bor et hemmeligt sted, laver mission på somali og engelsk og en række andre sprog til somaliere i hele verden og har personlig kontakt med over 20.000 personer med somalisk baggrund. Indre Mission har indgået et samarbejde med tre kirker i Danmark, i henholdsvis København, Aarhus og Odense, som stiller sig til rådighed for somaliere, som gerne vil møde kristne og have kontakt til en kirke.

Sikkerhedsrisiko

"Det er desværre forbundet med sikkerhedsrisiko for somaliere at blive kristne, og derfor vil somaliere stor set aldrig opsøge en kirke. Vi kan ikke forvente, at somaliere, der er søgende og nysgerrige på Jesus, kommer og banker på kirkedøren. Derfor satser vi på mission på digitale medier," fortalte Krista Rosenlund Bellows.

De tre kirkers menigheder giver økonomisk støtte, som kanaliseres til Somali Christian TV, for at de kan lave mere indhold målrettet somaliere i Danmark. De somaliere, som så kontakter Somali Christian TV, bliver henvist til en projektmedarbejder hos Indre Missions Tværkulturelle arbejde, Filip Osmundsen, der formidler kontakt videre til de tre kirker, som er tilknyttet projektet.

"Vi kan se, at indholdet bliver set og hørt. Interessen er der, men som somalier skal man overvinde nogle store barrierer for at nærme sig kristendommen," sagde Krista Rosenlund Bellows.

"Da de fortalte mig om Guds kærlighed, tænkte jeg: 'Kan det være sandt. Og hvis det er sandt, hvordan kan nogen så sige nej til det?"

Hun præsenterede herefter en kvinde med somalisk baggrund, der har boet i Danmark, siden hun var ung og har følt sig tiltrukket af kristendommen i mange år. Først for nylig har hun imidlertid taget mod til sig og opsøgt en kirke og har nu besluttet at lade sig døbe. Kvinden delte sin historie med deltagerne på workshoppen.

"Jeg vidste allerede, da jeg fødte min ældste søn for over 20 år siden, at sandheden fandtes i kristendommen, og at jeg ville ende der. Men jeg turde ikke tage skridtet fuldt ud, jeg var bange for min familie," fortalte hun.

Hun beskrev, at hun under sin opvækst i Somalia med en streng far og en analfabetisk mor blev tvunget til at gå i koranskole, men ikke fandt mening eller glæde i troen. Hun forstod ikke, hvorfor hun skulle lære koranvers udenad på arabisk, og hun længtes efter frihed og mulighed for at lege. Hun hørte sin far og andre mænd tale om kristne og jøder som mennesker, man skulle undgå, fordi de var urene.

Den store forskel er friheden

I Danmark fik hun en fornemmelse af, at kristendommen rummede en kærlig Gud, og hun besluttede at lade sine to sønner døbe og lod dem vokse op i et landligt miljø. Hun blev dansk gift og mistede kontakt med sine somaliske veninder.

"Jeg vidste, at min rejse måtte ende hos den sande Gud, men jeg var bange. Så stødte jeg på Somali Christian TV på YouTube, og det, jeg hørte dem sige om den kristne Gud, fik mig næsten til at græde. Da de fortalte mig om Guds kærlighed, tænkte jeg: 'Kan det være sandt. Og hvis det er sandt, hvordan kan nogen så sige nej til det?'" fortalte hun.

Hun fandt flere videoer og materialer fra det kristne somaliske ægtepar bag kanalen og tog kontakt med dem. Samtaler med dem overbeviste hende om, at hun ville være kristen.

"Den store forskel for mig er friheden og den uendelige kærlighed. Tænk, at vi har en Gud, som elsker os så højt, at han vil gøre hvad som helst for os. Jeg kunne næsten ikke tro det, men jeg vidste samtidig, at det var sandt," sagde hun.

Hun fik kontakt med en præst i større provinsby og begyndte at komme i kirke der. Efter nogen tid besluttede hun at blive døbt.

"Jeg skal døbes om en måneds tid. Det er stort, det er bare så stort, for jeg er endelig nået frem til den Gud, jeg vidste, at jeg skulle ende hos," sagde den somaliskfødte kvinde.

Krista Rosenlund Bellows opfordrede deltagerne til at bede for somalierne i Danmark og for projektet - og mindede om, at "Gud kan bruge alle veje, også når vi ikke kan se en vej frem. Og vi kan se, at han bruger den digitale vej."

Hermed bandt hun en sløjfe på en kommentar fra biskop Henrik Stubkjær, generalsekretær i Det Lutherske Verdensforbund, i hans indledning til konferencen: "Under et af mine møder med den tidligere pave, pave Frans, talte vi om alle de voldsomme forandringer og konflikter i verden. Så afbrød han os og sagde: "Det er midt i forandringen, at Helligånden har bedst mulighed for at ommøblere." Han mindede os om håbet," sagde biskoppen.

Fakta on Udsyn26

En konference, som fandt sted i Citykirken i Aarhus lørdag den 18. april under overskriften 'Forbundne, forpligtet, for Guds verden'.

Konferencen blev til i et samarbejde mellem en række missionsselskaber, som arbejder med lokal mission globalt og global mission lokalt. Formålet var at udveksle erfaringer, give inspiration og diskutere udfordringer og muligheder for missionen nu og i fremtiden.

Arrangørerne var:
- Sømandsmissionen
- Israelsmissionen
- Promissio
- Mission Afrika
- Iunge
- Wycliffe Denmark

I foyeren i Citykirken Aarhus præsenterede Sømandsmissionen, Israelsmissionen, Promissio, Mission Afrika, Iunge og Wycliffe Denmark hver for sig deres arbejde. Organisationerne tilbød også hver især seminarer om digitale missionsformer tilpasset deres forskellige modtagergrupper netop i vor tid.
Foto: Malene Fenger-Grøndahl

Til venstre ses influencerne Mark Forum Hummeluhre, Sofie Wæver Johansen og Fiona Ivalo Drachmann fra Citykirken sammen med kirkens præst, Johnny Hansen. I midten ses Promissios generalsekretær, Kent Kjær Andersen, og til venstre pastor Abebe fra Etiopien, som under opholdet i Danmark besøgte Promissios genbrugsbutik i Haderslev, hvor han blev bedt om at give en hånd med i det arbejde, som bidrager til missionsprojekter i Addis Abeba. Fotos: Promissio

Stemmer fra missionskonferencen UDSYN 2026

På UDSYN fortalte tre unge influencere fra Citykirken sammen med deres præst, Johnny Hansen, hvordan de deler evangeliet på de sociale medier med følgere i tusindvis.

De tre deltagere i paneldebatten var Mark Forum Hummeluhre, Sofie Wæver Johansen og Fiona Ivalo Drachmann.

Mark er nyuddannet fra Kommunikationsuddannelsen i Aarhus og bruger digital mission til at møde mennesker dér, hvor de allerede er, og kommunikere klart, relevant og med retning.

Sofie er 23 år og arbejder til hverdag som makeup artist. Hun har de seneste tre år delt både skønhedstips og tro på sociale medier som Instagram, TikTok og YouTube. Mange unge hungrer efter det, hun deler, og kommenterer med fx "Det er nice! Mere af det".

Fiona er 21 år og læser HF. Hun kom til tro for halvandet år siden, og i dag bruger hun sociale medier – særligt TikTok – til at dele sin tro på Jesus.

Influencere i vælten

De unge kom under paneldebatten ind på den kritik, man kan møde på sociale medier. Sofie overvejer nu, om hun skal medvirke i en DR-dokumentar, hvor der vil være fokus på kontroversielle emner.

Johnny Hansen understreger, at det er vigtigt at holde samtalen på sin egen banehalvdel og gerne henvise folk med svære spørgsmål til præsten. Men det ægte og autentiske vil altid interessere folk.

Til Udfordringen fortæller præsten: "På FrikirkeNets konference i november mødte jeg flere af de unge, som er på SoMe. Jeg kontaktede dem senere og fik svar fra syv ud af otte, og de kender nu til hinanden og kan dele deres erfaringer. Jeg er så mentor for nogle af dem og kan rådgive dem, fx når medierne er kritiske.

Men de unge influencere taler til tusinder på de sociale medier, mens vi måske samler 500 til gudstjenester i kirken."

Ny årsmødeform

Traditionelt har man holdt bibeltimer, sunget salmer og sange om mission og brugt tid til debat om arbejdet under årsmøder i missionsselskabet Promissio. Men denne gang var der kun to timer til det formelle, før deltagerne fra seks organisationer kunne mødes og fx vælge mellem hele 16 seminarer.

"Jeg er meget begejstret for måden. Det er svært ikke at blive ramt. Jeg oplever, at det er noget, der spiller ind i Kirkedanmark, fordi der er mere samtale om tro i vor tid. Vi er forskellige organisationer, men vi vil det samme med vores mission. For Gud er den samme," sagde den nye generalsekretær i Promissio, Kent Kjær Andersen.

Mission Back fra Etiopien

Promissios gæst, pastor Abebe, blev interviewet af Tuja Berg om "Mission Back". Han voksede op i et muslimsk hjem, men blev kristen efter at have oplevet et mirakel som soldat i kommunisttiden. Herefter begyndte han at prædike for gadebørn og blev senere tilknyttet organisationen Win Souls for God.

Mange kristne føler en taknemlighedsgæld overfor de lande, som i sin tid sendte missionærer til Etiopien. Og nu, hvor kirken i Nordeuropa står svagt, vil den voksende kirke i Etiopien gerne bringe evangeliet tilbage, fortalte han.

Bodil

Se også reportagen fra UDSYN på side 12-13.

Gaveidéer til konfirmanden

Troslære/Trosforsvar for teenagere:
Troen/Trosforsvar forklaret enkelt, præcist og med humor.
Af Henrik Gren Hansen.
99,95 kr. pr. stk. Logos Media

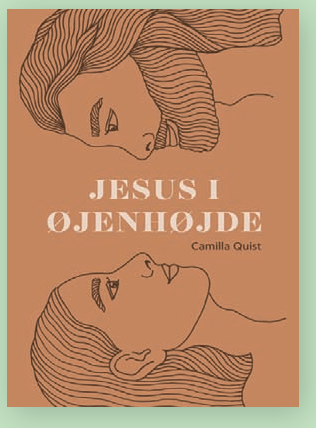

Jesus i øjenhøjde
Livsnær kristendom, trosliv på hverdagsdansk.
Af Camilla Quist.
216 sider. 199,95 kr. Lohse

Mange forskellige bibelord, bl.a. populære konfirmandord, fra både Ny og Gammel Testamente. Se udvalget på Hosianna.dk

Materiale/pris: egetræsfinér 299 kr. eller sort MDF 199 kr.
Mål: 17,5 x 28 cm / 18,7 x 19,7 cm

Bibelen på hverdagsdansk i flot læsevenligt design

Trend kunstlæder. Orange, vinrød eller turkis. 499,-

Ægte sort læder 999,-

Premium kunstlæder. Grå eller hvid. 599,-

Indbundet - TEENS 299,-

Udfordringen, Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld - bestil på Hosianna.dk eller tlf. 74 56 22 02

Fortælling om 100 år som frikirke i Aalborg til opmuntring for fremtiden

Anmeldt af Josua Christensen

"Drømme er sejl, minder er roret", Thomas Sjödin s.12

For et par år siden udkom bogen "Altid trofast", et jubilæumsskrift for Apostolsk Kirke Danmarks 100 år i landet. Som det vil være nogle bekendt startede en karismatisk bevægelse for godt hundrede år siden i Danmark. Inspiration kom fra Norge og Sverige, primært, og det med en forkyndelse og trospraksis som frimodigt hævdede, at erfaringerne fra de første kristne, med Helligåndens udgydelse og deraf følgende tegn, mirakler, profeti og ikke mindst tungetale, ikke blot var engang for meget længe siden, men aktuelt og muligt at erfare i dag.

Men ganske snart efter denne vækkelsesbevægelse havde vundet indpas i landet, fra øst til vest og hele vejen til det nordjyske, opstod der en splittelse på grund af ledelsessynet. Apostolsk Kirke og Pinsemissionen (eller pinsebevægelsen, pinsekirkerne…) praktiserede stadig karismatisk (åndsfyldt) kristendom, men hvor Apostolsk Kirke havde en landsledelse, ønskede pinsekirkerne at forblive uafhængige selvstændige menigheder efter norsk/ svensk forbillede.

100 år i Aalborg

I *Drømmen der driver os* fejrer Aalborg Citykirke deres 100-års jubilæum. Igennem hundrede år har meget forandret sig, lige fra kirkens navn, som det meste af sin eksistens har heddet Elim (oase i Israels ørkenvandring), og først i 2012 skiftede man navn til Aalborg Citykirke, fordi Elim er et ukendt begreb især for de mange nye mennesker, som finder vej til kirken.

Vejen til kirken har også helt bogstaveligt været meget forskellig igennem årene, fra baggårdslokaler til et imponerende kirkebyggeri, der i flere årtier dannede rammen om en menighed i vækst, indtil at også disse rammer blev for snævre, og man købte det tidligere Aalborg TVs lokaler. Endelig har menigheden naturligvis haft mange ledere – forstandere eller præster og ældste- eller menighedsråd – som hver på sin måde har formidlet og sat sejl efter drømmene. Har man, som jeg, været en del af pinsebevægelsen igennem knap halvdelen af denne 100-årige periode, er der mange navne, begivenheder og fænomener, der vækker genkendelse. Det er pudsigt, at mindst tre af forstanderne (præsterne) fra Aalborg Citykirke i en anden periode har været præster i Bykirken Vejle (Vejle Pinsekirke – som ligeledes har skiftet navn flere gange), og dermed stået i spidsen for den kirke, jeg har været medlem af i mere end tre årtier.

Minder skal tjene fremtiden

Mest interessant er historierne om, hvordan kirken igennem de mange år med utallige forandringer er forblevet tro imod sit kald til tjeneste med karismatisk forkyndelse af korsets evangelium, forkyndelse særligt til børn og unge, engagement i byen, sang og musik med åndelig appel og mission til verdens ende. Det er også forfatteren, Peter Øhrstrøms, mål med bogen, at minderne om alt det, der er gået forud, vil tjene nutiden og fremtiden som et ror således, at man kan holde kursen. Kirkens nuværende præst Dan S. Jacobi skriver i bogens afslutning et meget inspirerende afsnit om drømmene for Aalborg Citykirkes fremtid, og midt i, at der er meget positivt at forvente,

"Mest interessant er historierne om, hvordan kirken igennem de mange år med utallige forandringer, er forblevet tro imod sit kald til tjeneste med karismatisk forkyndelse af korsets evangelium..."

når man husker på Guds trofasthed igennem de 100 år, så er han utrolig klar i spyttet, når det kommer til indholdet i den kristne forkyndelse og den modtagelse, det kan få.

"Troen på frelse af nåde alene, ved tro alene, ved Kristus alene – at Kristus alene er vejen, sandheden og livet – det skal vi stå fast på, når kulturen omkring os presser os. Jeg tror også, vi må forberede os på, at det kan blive en kamp, der isolerer os. At der vil være perioder, hvor dét at stå for klassisk kristen etik gør, at man bliver sat i bås eller ligefrem isoleret i samfundet. Her bliver det afgørende, at vi ikke reagerer med hårdhed. At vi ikke bliver kyniske. Men at vi står fast og fortsat elsker mennesker og peger på en anden vej end den, verden tilbyder." s.375

Bogen er først og fremmest skrevet for dem, som er en del af Aalborg Citykirke eller som en dag vil blive det, sekundært vil den nok have nogen interesse, hvis man er en del af det, som i dag hedder Mosaik (Pinsekirkernes sammenslutning), men især den sidste del af bogen kan også være interessant for andre, der er nysgerrige på, hvad man tænker om fremtiden i en af landets hurtigst voksende frikirker. Det er nok stadig en forholdsvist snæver målgruppe, men til gengæld meget relevant for denne.

Peter Øhrstrøm: Drømmen der driver os - Aalborg Citykirke i 100 år
420 sider indb. storformat, rigt illustreret
Pris 350 kr
Forhandler: Prorex.dk

En beretning om angst, mod og tro

Anmeldt af Kirsten Krog

Den 17. juli 1794 blev 16 karmeliternonner henrettet ved halshugning. Det var under Den Franske Revolution, og de var på ingen måde de eneste, der i den forbindelse blev dræbt pga. deres tro. Men deres sidste dage er blevet udødeliggjort ikke mindst pga. Francis Poulencs opera "Dialogues des Carmélites" fra midt i 1950-erne, der for øvrigt fornyeligt blev spillet på Det Kongelige Teater.

Nogle år før – i 1948 – skrev forfatteren, Georges Bernanos, som sit sidste værk, filmmanuskriptet af samme navn. Det er dette manuskript, der har dannet forlæg for den senere opera. Bernanos værk findes nu i en dansk oversættelse, "Karmeliternes samtaler".

Hovedpersonen i bogen er den unge adelskvinde, Blanche, der plages af frygt og angst og vælger at give sit liv til Gud ved at indtræde i karmeliterklostret i Compiégne. Alle nonner vælger ved deres indtræden et tilnavn til deres fornavn. Fx hedder én af søstrene i klostret Marie af Inkarnationen, og en anden Jeanne af Jesusbarnet. Blanche vælger imidlertid et tilnavn af en lidt anden karakter og ønsker at blive kaldet "Blanche af Kristi Dødsangst".

Efter sin indtræden i klostret fortsætter hun med at være frygtsom og plages af denne sårbarhed i sin karakter. Det hele bliver ikke bedre, efterhånden som revolutionens fremmarch trænger mere og mere truende tæt på nonnerne.

Under denne prøvelsestid og til domfældelsen følger læseren søster Blanches kampe og nonnernes indbyrdes samtaler. Én af de både smukke og dybe betragtninger lægges i munden på Moder Marie af Inkarnationen, der på en særlig måde har taget sig søster Blanche til hjerte. I en samtale om angst og mod understreger hun, at begge dele på sin vis er illusionsnumre skabt af djævelen, og fortsætter: "Hver af os risikerer således at kæmpe med sit mod eller sin frygt, som en gal leger med sin skygge. Kun én ting betyder noget. Det er, at vi altid, modige eller feje, er dér, hvor Gud vil, at vi skal være, og sætter vores lid til, at han vil sørge for resten". (s. 138)

"Dermed lægges vægten ikke på, hvad vi kan gøre, eller hvordan vi er indrettet – frygtsomme eller modige – men på overgivelsen til Gud, med alt vi er og har."

I en senere samtale tilføjer en anden af søstrene, søster Marthe, endnu en dimension til denne sandhed, ved at sige: "I oliventræshaven var Kristus ikke mere herre over noget. Den menneskelige angst var aldrig steget højere, den når aldrig mere dette niveau. Den havde dækket alt hos ham, undtagen det yderste punkt i sjælen, hvor den guddommelige accept blev fuldbyrdet". (s. 146)

Dermed lægges vægten ikke på, hvad vi kan gøre, eller hvordan vi er indrettet – frygtsomme eller modige – men på overgivelsen til Gud, med alt vi er og har.

"Karmeliternes samtaler" er et betagende værk, ikke mindst med tanke på, at den bygger på virkelige hændelser. Ole Lyngvåg, der har skrevet forordet til bogen, fortæller således, at protokollen fra afhøringen af nonnerne er bevaret, og at man her bl.a. kan læse, hvordan én af nonnerne svarede, at "en god hustru forbliver hos sin brudgom, og at intet kunne få hende til at forlade sin guddommelige brudgom, Jesus Kristus". Således fulgte hun og hendes medsøstre deres brudgom ind i martyrdøden.

Georges Bernanos: Karmeliternes samtaler. Oversat af Vibeke Olesen Larsen.
209 sider. 200 kr.
Forlaget Ave Maria.

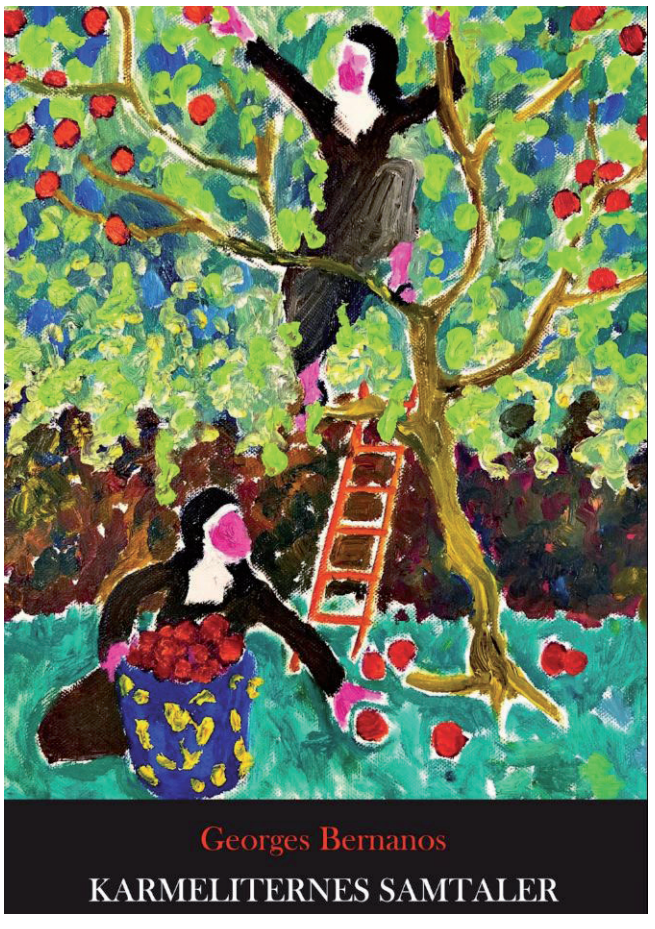

Faraoen, som ikke ville slippe israelitterne fri

Til forskel fra alle andre mumier har Amenhotep II tegn på masser af bylder på kroppen, som det ses på billedet. Bibelen fortæller om den sjette plage, som Gud sendte over Egypten, at "både mennesker og dyr blev fulde af betændte bylder". (2. Mos. 9,10)

Amenhotep II var efter al sandsynlighed den Farao, som ikke ville slippe de israelitiske slaver, og som endte med at miste sin førstefødte under de ti plager, som Moses bragte over Egypten.

Af Henri Nissen

Moderne egyptologer og historikere kan finde på helt at benægte, at israelitterne var slaver i Egypten i 430 år, og at de forlod Egypten, som 2. Mosebog detaljeret fortæller om.

Der er desværre en udbredt uvilje imod at anerkende Bibelen som kilde i akademiske kredse, selv om det er den allerstørste skriftlige kilde, vi har til fortiden for 2-6.000 år siden.

Men der er faktisk meget oplagte tegn i arkæologien på, at det faktisk skete.

Denne statue af Farao Amenhotep II findes på det egyptiske museum i Torino. Det var efter al sandsynlighed den Farao, som Moses "forhandlede med", da han skulle befri de israelittiske slaver i Egypten. (Foto: Wikipedia)

Ikke bare myter

Ifølge Bibelen skete udvandringen fra Egypten i påsken år 1446 f. Kr. Når årstallet kendes så præcist, skyldes det, at 1. Kongebog kapitel 6 beskriver, at der gik 480 år fra israelitternes udvandring fra Egypten til Kong Salomon begyndte byggeriet af templet i Jerusalem. Salomon begyndte byggeriet i sit 4. regeringsår – dvs. 966 f.Kr.

Vi ved ovenikøbet, at israelitterne udvandrede på påskedag. For siden dengang har jøderne hvert år fejret påsken efter påbud fra Moses. Påske betyder "Forbigang". Ifølge 2. Mosebog var det nemlig her, at "dødsenglen" – som den 10. plage – hærgede Egypten og slog alle førstefødte ihjel. Kun israelitternes førstefødte overlevede, fordi de efter ordre fra Moses smurte blod fra et slagtet lam på dørstolperne.

Efter at også Farao havde mistet sin førstefødte søn, slap han israelitterne fri. Såvidt Bibelen.

Var det bare opfundne myter, som ateister og liberale teologer påstår? Kan vi finde spor efter denne store begivenhed i arkæologien? Hvem var den farao, som regerede i 1446 f.Kr.?

Egyptens årstal er ikke så sikre som jødernes. Egyptologer er stadig uenige om, hvornår kongerne regerede. Nogle konger regerede samtidigt i Øvre (syd) og Nedre (nord) Egypten, mens man tidligere troede, at de regerede i forlængelse af hinanden. Derfor bruges en "høj kronologi" med et langt åremål og en "lav kronologi" med kortere åremål.

Men uanset hvilken man vælger, så var det Egyptens 18. dynasti, der regerede, mens de dramatiske begivenheder skete. Det 17. dynasti ligger for tidligt og det 19. alt for sent.

Moses og Amenhotep var begge prinser

Moses voksede ifølge Bibelen op ved det egyptiske hof. Det 18. dynasti betragtes som starten på Det Nye Rige, en periode med stor ekspansion. Kongebyen var i *Theben* ved Luxor – nær Kongernes Dal. Men den administrative hovedby var fortsat den gamle hovedstad *Memphis*, som ligger på vestbredden af Nilen, ca. 20 km syd for det nuværende Kairo.

Det var formentlig også her, at Faroas datter i sin tid badede og opdagede Moses som spædbarn i en sivkurv på vandet. (2. Mos. 2)

Da israelitterne boede i landområdet Goshen i det nordlige Egypten, og Moses med jævne mellemrum fik audiens hos Farao forud for hver plage, er det mest sandsynlige, at Farao Amenhotep II på det tidspunkt opholdt sig i Memphis.

Det var altså fra Memphis, at Moses måtte flygte, da han slog en egyptisk slavepisker ihjel. Moses tilbragte herefter de næste 40 år i Midjans land, langt fra det egyptiske hofs luksus, i ørkenen på den østlige side af Det Røde Hav i Saudi Arabien. I løbet af denne lange periode døde den gamle Farao.

Farao Thutmosis III var den eneste Farao, som regerede mere end 40 år. Thutmosis regerede i 54 år fra ca. 1490-1436 f. Kr. Egyptens årstal er som nævnt usikre, men selv om man tilføjer eller trækker 50 år fra, kan det altså kun være Thutmosis III, der regerede før, og mens Moses var hele 40 år i Midjan. Det er meget sjældent, man kan tidsfæste bibelske begivenheder så tæt på de arkæologiske årstal.

Sådan fandt arkæologen Victor Loret mumierne af Amenhotep II med sønnen ved siden af.

I Kongernes Dal i nærheden af Luxor i Egypten er mindst 25 Faraoer begravet i gravkamre. Her viser et skilt vej til gravkammer KV35, hvor ikke blot Amenhotep, men også hans søn er begravet.

Victor Loret fandt graven for den Farao, som Moses kæmpede med.

Da Farao Thutmosis III døde, blev han ifølge den egyptiske kronologi efterfulgt af sin førstefødte søn *Amenhoteph II*, som herefter regerede i 27 år.

Amenhotep må altså have været den nye Farao, som Moses henvendte sig til, efter at Thutmosis var død. Formentlig voksede Moses op sammen med Amenhotep II ved hoffet i Egypten.

Men hvis Moses håbede, at hans gamle kammerat ville være forstående overfor at lade slaverne rejse, så tog han helt fejl.

Besøg i Kongernes Dal

For nogen tid siden besøgte jeg Kongernes Dal i nærheden af Luxor i det sydlige Egypten. Næsten alle Egyptens konger fra det 18., 19. og 20. dynasti blev begravet her. Over 25 egyptiske faraoer ligger her som mumier, og desuden lige så mange andre personer, hvis identitet man endnu ikke har helt styr på.

Kongernes Dal ligger langt ude på landet mellem bjergene, og dalen blev bevogtet – indtil Egyptens faraoer var en saga blot.

Herefter lykkedes det gravrøvere at vandalisere gravene, for da området endelig blev arkæologisk udforsket i 1800- og 1900-tallet, havde gravrøverne fjernet mange kostbarheder. Men her er stadig pragtfulde mosaikker, som man kan se, når man går ned gennem de smalle gange til de mumificerede faraoers grave – dybt inde under klipperne.

Amenhotep II's og hans førstefødte søns grav

En af gravene har betegnelsen: "KV35 Amenhotep II". Denne grav blev opdaget af den store franske arkæolog Victor Loret i 1898. Loret har beskrevet sit arbejde i en videnskabelig artikel "Le Tombeau de Aménophis II et le cachette royale de Biban-El-Molouk". Dvs. Amenhotep II's grav og *Kongernes Portes* skatkiste (Det arabiske navn for Kongernes Dal).

Når man vandrer rundt i det store område, oplever man netop gravene som små *porte* ind i klipperne. Og ind i historiens skatkiste.

Mumien af Webensenu, som var Faraos førstefødte, der omkom under den 10. plage.

Dybt inde under klipperne afslørede Victor Loret mumierne efter Amenhotep II og hans søn.

Mumien af Amenhotep II var forholdsvis nem at identificere, idet hans navn var skrevet på mumien og på en gravstatue.

Men drengen ved Amenhoteps side var kun ca.12-15 år. Han havde en hårpisk i højre side af sit kronragede hoved. Han var altså prins. Det viser relieffer fra den tid.

Og sønnens navn identificerede Victor Loret ved at sammenligne syv kanopikrukker, hvor i man opbevarede mumiernes indvolde (lever, lunger, mave og tarme). En af kanopierne havde navnet *Webensenu*.

I den klassiske beskrivelse af de egyptiske kongefamilier angives Webensenu da også som søn af Amenhotep II, og det noteres,

at han er begravet sammen med faderen i dennes gravkammer i Kongernes Dal.

Desuden findes der en inskription i Karnak-templet om, at Webensenu var søn af Amenhotep den II. Så var det på plads.

Bylder på kroppen

Men Victor Loren bemærkede noget særligt ved Amenhotep II's mumie. Han beskriver i sin videnskabelige artikel nogle "fragments canopes" på kroppen. Små runde buler, som han mente kunne være opstået ved balsameringen.

Men hvis man sammenligner med andre mumier, er der *ingen andre*, der har disse bylde-lignende buler på kroppen.

Amenhoteps mumie blev senere udforsket af den britiske arkæolog Grafton Elliot Smith. Han bemærkede også, at hele kroppen var dækket af "tubercles". Ingen andre mumier i Kongernes Dal har disse buler/bylder. Men Bibelen har en forklaring:

I 2. Mosebog 9, 8-10 omtales den 6. af de 10 plager som bylder:

"Derpå sagde Herren til Moses og Aron: „Tag nogle håndfulde sod fra smelteovnen og lad Moses kaste soden op i luften, mens Farao ser på det. Så vil der komme en støvsky over Egypten, som vil få betændelse og bylder til at bryde ud på både mennesker og dyr over hele landet." Så tog de sod fra ovnen og gik til Farao, og mens Farao så på det, kastede Moses soden op i luften, og både mennesker og dyr blev fulde af betændte bylder."

Bylderne på Amenhotep II's krop kunne altså stamme fra den 6. plage. Og det taler for, at det var ham, der var Farao, da Moses sendte de ti plager over Egypten: vand til blod, frøer i massevis, myg, fluer, kvægpest, bylder, hagl, græshopper, mørke og til sidst død.

De førstefødte døde

Når Webensenu blev fundet i sin fars gravkammer, selv om han kun var en dreng på kun 12-15 år, så måtte han være død før sin far. Han kunne altså ikke efterfølge Amenhotep II som Farao, selv om han var den førstefødte.

Ifølge kronologien blev en anden søn, Thutmosis IV, i stedet den næste farao.

I 2. Mosebog berettes om, hvordan Amenhotep II blev mere og mere forhærdet og ikke ville lade israelitterne rejse. Først, da alle førstefødte i Egypten blev dræbt, også hans egen søn (Webensenu), overgav han sig.

Den nat tilkaldte han Moses og Aron og bad dem om at forsvinde sammen med israelitterne, ca. 600.000 mænd, foruden kvinder og børn, fortæller 2. Mos. 12, 33-42.

Opgør ved Det Røde Hav

Men efter at israelitterne var rejst ud af Egypten i påsken 1446 f.Kr., fortrød Farao (Amenhotep II) og sendte tre dage senere et elitekorps med 600 stridsvogne efter dem foruden den øvrige hær, som fulgte efter.

Bibelen fortæller, at Gud redede israelitterne ved en stærk østenstorm, så israelitterne kunne gå gennem Det Røde Hav. Og da egypterne fulgte efter, skyllede vandet igen sammen, og hele Faraos hær druknede, fortæller 2. Mosebog 14.

Nu har jeg for nylig også besøgt stedet ved Det Røde Hav i Saudi Arabien, hvor israelitterne efter al sandsynlighed gik over. Og der er 15,6 km fra bred til bred. Dvs. at i hvert fald hele elitestyrken på 600 mand med stridsvogne har kunnet nå at komme ud på strækningen og måske også den almindelige hær, som fulgte efter.

2. Mosebog 14, 30 fortæller:

"Den dag reddede Herren israelitterne fra den egyptiske hær. De stod og betragtede ligene, der blev skyllet op på stranden."

Om Farao Amenhotep II selv omkom ved den lejlighed, eller om han måske stod på den egyptiske side og befalede over sin hær, ved vi ikke. Normalt går konger ikke i spidsen for hæren, da det er for farligt. Men selv om han gjorde – og druknede – så har man helt sikkert søgt efter kongens lig blandt de druknede egyptere, der skyllede op på stranden. Og liget er blevet bragt tilbage og har fået en kongelig begravelse i Kongernes Dal.

Efter Amenhotep II blev Webensenus lillebror, Thutmosis IV, den næste Farao, men regerede kun i 7-10 år. Mens de forrige konger bekrigede nabolandene, sluttede han bl.a. fred med Mittani-riget (i det nordlige Syrien og Irak). Måske fordi Egypten befandt sig i en nedgangstid efter israelitternes udvandring.

Artiklens forfatter i Kongernes Dal i Egypten. Til højre og bagest i billedet ses indgangen til nogle af de mange kongegrave for Egyptens Faraoer. Den Farao, som Moses mødte, ligger i grav KV35.

Victor Loret fandt for øvrigt et rum med ni kister med mumier. En af dem var denne Thutmosis IV. En medicinsk undersøgelse af hans kranie, som senere blev foretaget, tyder på, at han døde af en form for epilepsi, som nogle kobler sammen med de religiøse visioner og seancer, han beretede om.

Vigtigt at fastholde de bibelske beretninger

På internettet kan man finde mange useriøse påstande imod Bibelens beretninger. Og desværre bliver Bibelens detaljerede og troværdige beretninger ignoreret af de fleste egyptologer.

Men vi har altså klare indicier på, at *Thutmosis III* var den Farao, som regerede i 54 år, da Moses måtte flygte fra det egyptiske hof.

Herefter var Farao *Amenhotep II* ved magten, da Moses vendte tilbage efter 40 år i Midjans land. Og det var ham, der var Moses' modpart under de ti plager. Ved den sidste plage – døden – blev kronprinsen Webensenu dræbt. Og Egypten blev aldrig det samme igen.

Bibelen er også historisk troværdig. Og det er vigtigt at påvise dette, så troen ikke undermineres af falske påstande.

Derfor er vi nogle, som forsøger at afdække sandheden. Du kan støtte Bibelsk Arkæologi og Research gennem Missionsfonden.dk. Bankkonto 9570-06139450 eller MobilePay 81558. Husk at skrive: Projekt 6133 for Bibelsk Arkæologi og Research.

BIBELEN PÅ HVERDAGSDANSK
– Køb en kasse (20 stk) og få 45% rabat

Bestil den på scandinavia.as med koden "bibelkasse" eller skriv til info@sph.as

Bibelen på hverdagsdansk - en bibel der er til at forstå, oversat af bibeltro oversættere.

Møder & Arrangementer

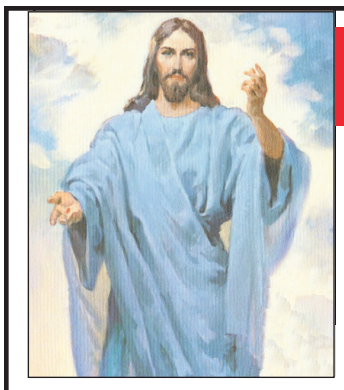

Velkommen i PERLEPORTEN

i Pinsekirken NYT HÅB Damhus Boulevard 28, Rødovre

til Helligåndens aften

HVER SØNDAG AFTEN kl. 19.00

Bus 21 holder udenfor - gratis kaffebord kl. 18.30

Dansk Gospelsang og musik - Bibelord - Tilbedelse

Forbøn for frelse - Åndsdåb og syges helbredelse

Kom og hør

Johan Poulsen taler

- Søndag 03. Maj 2026 Kl. 10:00
- SOZO Gospel Kor synger

www.Nyt-Haab.dk
Tlf. 71 95 79 17
Damhus Boulevard 28
2610 Rødovre

PINSEKIRKEN
NYT HÅB

Lovsang og bedemøde hver Onsdag kl 18:30
Alle er velkommen!

Velkommen til Aglowmøde for kvinder

AGLOW INTERNATIONAL DANMARK

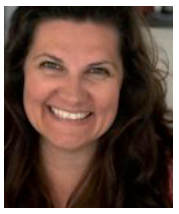

Lørdag d. 2. maj 2026 kl. 11.45
Hotel Hebron, Helgolandsgade 4, Kbh. V
Taler: Lucinda Rasmussen
Tema: Bøn
Pris for brunch: 150 kr. MobilePay 12474
Tilmelding senest 29/4 til Hanne, 2658

Møder med Henri Nissen

Aftal et møde med Udfordringens tidl. redaktør.
Se emner og møder på: HenriNissen.dk.
Mobil 51 31 65 99. Mail: HenriNissen@live.dk

27.4. kl. 14.00 **Horsens** Frikirke: Hvad sker der lige her?
6.5. kl. 14.30: **Silkeborg** Frikirke, Thrigesvej 16, Silkeborg.
17.5. kl. 10: Nyt Håb, Damhus Boulevard 28, **Rødovre**.
31.5. kl. 11: Rundvisning i **Christiansfeld** af privat gruppe.
2.6. kl. 10: Rundvisning i Christiansfeld af Kirkehøjskole, **Skanderup**.
6.7. kl. 10: Plus-Oase, **Odder**: Genopdag Bibelen.
6.8. kl. 10 Højskolen Acts Acad., **Kolding**: Fremtidens bibelhistorie.
8.9 kl. 14 Citykirken **Aarhus**: Et udfordrende liv.

AGLOW INTERNATIONAL DANMARK

Aglow 45 år i Danmark

Aglow står med Israel

Grupper for mænd og Grupper for kvinder

Ønsker du at starte Aglow i dit område? - skriv til info@aglow.dk

info@aglow.dk • mobil 2133 8642
www.aglow.dk • facebook.com/aglowinternationaldanmark

SØGER LEJE AF STØRRE HUS/SOMMERHUS/HYTTE

28. juni–4. juli

En gruppe på 15-20 kristne fra Gadekirken Sydjylland evangeliserer på **Roskilde Festival 2026**.

Vi søger inden for en afstand af 20 km fra festivalen en overnatningsmulighed med bad og køkken - og med mulighed for adskilt overnatning for kvinder og mænd.

Vi har fællesskab, Bibeltime og lovsang - formiddag og aften samt bøn og forbøn. Kom og vær med, hver kristen!

Vi søger også deltagere med lyst til evangelisation.
Du oplæres, hvis du er uerfaren. Hver deltager medbringer Guds næstekærlighed, retfærdighed, sandhed og helligdom.

vejentilgud@yahoo.dk – mobil 30827787
FB: Festival Outreach Danmark

Stillinger

Brænder du for, at unge må rustes til forsvar for ufødte?

Så er du måske vores nye ungdomssekretær?

Retten til Liv ønsker at nå en ny generation af unge, der ikke er låst fast i dogmer og vanetænkning omkring abort. Unge efterspørger viden og redskaber, så de frimodigt og overbevisende kan forsvare de ufødtes grundlæggende menneskerettigheder.

Derfor ønsker vi at ansætte endnu en ung medarbejder – fra ung til ung.

- Er du engageret, selvstændig og personlig kristen, der deler Retten til Livs vision?
- Har du 10 timer ugentligt til rådighed og kan arbejde hjemmefra?
- Kan du tiltræde pr. 1. august eller snarest derefter?

Så kig nærmere på stillingsopslaget på:
rettentilliv.dk

Ansøgningsfrist: 22. maj

RETTEN TIL LIV

Stillinger i avisen vises også på
Udfordringens online JOBMARKED
udfordringen.dk/job

Erhverv

AXELTEK
Industri Elektronik

Reperation af frekvensomformere og Cnc-drev

Nørresundby 25 21 31 67

Støt vores annoncører - de støtter os!

DEBAT

Det årlige lysmirakel i Gravkirken

Påskelørdag i den ortodokse påske, altså 11/4, gik den ortodokse patriark ned i Jesu gravkammer i Gravkirken i Jerusalem med et stearinlys i hånden. Senere kom han op med stearinlyset tændt. Det har mange, mange patriarker beviseligt gjort i 1.200 år, ja, iflg. nogle kilder siden kirken blev bygget i 300-tallet.

De skiftende patriarker har bevidnet det således: Et blåligt lys fylder kammeret og antænder stearinlyset, som patriarken derefter bærer op til det stopfyldte kirkerum, hvor man tænder lys ved hinanden. Straks bliver lys kørt ud til ventende fly, som ekspres flyver dem til ortodokse hovedstæder i Europa med budskabet: Kristus er opstanden!

Det er kristendommens største fysiske mirakel, for lyset bliver tændt af Gud, og utallige check, selv israelske myndigheders, har aldrig kunnet afsløre skjulte tændstikker, lightere eller andet, men i år var bekymringen, om Iran-krigen kunne holde udbredelsen af lyset tilbage, men det skete ikke. De chartrede fly fik starttilladelser i de ellers lukkede lufthavne: Ja, sandelig, Kristus er opstanden!

Noget andet er, om Enheden med stort E i Jesu ypperstepræstelige bøn (Johs.17) også udbredes. Kristi kirke er splittet i tusinder, til moro for fx besøgende i Jerusalem, som en given søndag kan se katolikker og protestanter fejre opstandelsen, for på næste gadehjørne at møde en ortodoks procession holde palmesøndag: End ikke en fælles påskedato kan kristne enes om: Splitteren, alias Djævelen, triumferer.

Og Gravkirken er splittelsen i en nøddeskal. Kirken er delt mellem 6 kristne trossamfund, som stort set intet kan enes om. At Påskelyset hvert år mirakuløst tændes på dette sted, er Jesu gentagne påmindelse fra Åbenbaringsbogen: Den, som har øre, skal høre, hvad Ånden siger til menighederne! Og den enkle opskrift på kirkens enhed er: Enhver, der med sin mund bekender Jesus som Herre, og med hjertet tror, at Gud oprejste ham fra de døde, skal frelses! (Rom 10,9).

Jøderne viser enhedens kraft: Så længe de var splittede regnede verden dem for intet, men da de blev ét i Israel, vågnede verden. Ligeså med de kristne: Når kirkerne ser sig som ét, kan Messias Riget komme.

Ernst Jessen
Torvegade 19a
6800 Varde

Læserindlæg er udtryk for læserens egen holdning. Udfordringen forbeholder sig retten til at forkorte og udelade indlæg. Send dit indlæg til: redaktion@udfordringen.dk

VI HJÆLPER DEM, INGEN ANDRE HJÆLPER

GLEM IKKE ARMENIENS KRISTNE FAMILIER GØR EN FORSKEL – NU OG I FREMTIDEN

120.000 kristne armeniere mistede deres hjem i Nagorno Karabakh i 2023 til muslimske Aserbajdsjan. I dag lever Rimas familie i Armenien i stor fattigdom og utryghed. Hvert år hjælper Mission10forty tusindvis af flygtninge til et nyt liv. FOTO: MISSION10FORTY

DU KAN HJÆLPE NU – OG, HVIS DU ØNSKER DET, LADE DIN ARV RÆKKE VIDERE

MOBILEPAY 137337 TELEFON 30700249

Niels Birkemose, bestyrelsesformand

Kirsten Callesen, psykolog, founder

Kim Hartzner, læge, Managing Director, founder

Kom til årsmøde i Mission10forty i Åbenkirke, Silkeborgvej 88, Herning,

SØNDAG DEN 10. MAJ FRA KL. 13.00-15.30.

mission 10forty.org

MISSION10FORTY | Fuglsangvej 11, 4720 Præstø | Tel. 30700249 | www.mission10forty.org | www.facebook.com/mission10forty | E-mail: info@mission10forty.org
CVR: 42647489 | Bank: Faster Oikos Andelskasse: Reg. 5958. Konto: 0001103963 | MobilePay: 137337

Løs ugens kryds og tværs - og vind et gavekort!

Træn hjernecellerne – og vind måske et gavekort!

Vinder i kryds & tværs i uge 16-2026:

Anne Lindholm Hansen
3200 Helsinge

Kodeord: Broderisting ((Brodeeisting)

Du kan også vinde et gavekort på 150 kr. til Hosianna.dk, hvis du finder kodeordet i denne uge ved at sammensætte de bogstaver, der står i felterne med tal.

Skriv kodeordet og send det sammen med dit navn og din adresse til: mail@udfordringen.dk

Kodeordet skal være Udfordringen i hænde senest tirsdag den 29.4.26. Vinderen får direkte besked (tjek mappen uønsket mail, hvis du ikke har modtaget din gavekode) og offentliggøres her på siden den 3.5.26.

Blandt de indsendte løsninger trækkes hver uge lod om et gavekort på 150 kr. til Hosianna.dk. Vælg mellem bøger, bibelord i træ, cd'er og film.

Kryds og tværsen leveres af bureauet Kehlet Aps, Varde.

God fornøjelse!

Scan qr-koden og se løsningen for uge 16:

					FØR EU	LÆDER	EGENART	MINDE-STEN	SAND	LANDSBY	FOR	MIDT I APRIL	ANSEEL-SEN	SKYLLE HALS										
														1										
					BINDER / PLAMAGE							NUBRET / STEDORD													
					MALER-UDSTYR / TROTYL					DIGTE / NÆSEN														
											GRÆS-MARK / DYR													
IKKE MULIGT			AFSLØ-RET	FJERNE / TUGTER					MUMS / DYRE-ORGAN	2			TO ENS / PIGE				61 / PERFEKT			SMØRE-MIDDEL		
GRUND-STOF						GLÆDE / GL. HAN-ELEFANT						STAT / OG											
PIL								SCOOTER / HINE						LUTTER / MUND-DEL						3			
PRIMAT					PROPER / RINGE			4							DRENG / USIGT-BART								
INDBE-FATTET										UNION			PIGE / FØLGER										
SAL				SPORTS-UDSTYR / METAL																TUMME-LUMSK			
ROMER-TAL			FARVE-LØS / ALTSÅ	5								GAMLE / TONE					VISNE / HJULDEL					
RÆKKE												VÆGT-ENHED		UNIKUM / HOLDE MUND								
DAGES					IGEN / VARTIL	6						TEGN								DRIKKEN		
KRIKKE				AF / PROFET								SAM-MEN-FØJE	7		HUSTRU / BELÆG-NING							
FARVE						RETNING / STEDORD						VILJE-SVAG / GRINE					ANTAL / SPISEN		8			
LUXEM-BOURG			TILMED / DÆMPET						UDLÆN-DING / STOF	KÆR-TEGNE	SKRÆNT / FRYGTE			FISKE-SPISE / BYGNING								
LØB							NATDYR / AFSNIT											VOKAL / GODS				
VIRK-SOM-HEDER												FØDEN / FART			9							
APPARAT				TONEN MI		LILLE SKILT / BLOMST				FORSKEL-LIGE / ÅRE	10				IKKE / OVER-TAGE				MOTIO-NEREDE			
									FUGLE / BARBIES FYR														
					GUF / JAPANSK BY						FOR-FÆDRE / PIGE						TEATER / PAPE-GØJE						
								11						GÅ / GUDINDE									
					PÅ FING-RENE							VÆKST-DEL / 1000								12			
					FORSTÅR				KLYNKE						MÅLE BÆRE-EVNEN								

Find bøger fra mange forskellige forlag på

Hosianna.dk

*Fast fragt på 35 kr. uanset hvor meget du bestiller**

**Gælder ved levering i DK*

Giv et abonnement i gave!

Et abonnement på Udfordringen er en gave som varer længe!
- Med den trykte avis har man også adgang til alle artikler på nettet.

Bestil pr. mail på abonnement@udfordringen.dk eller ring på tlf. 7456 2202.

Det tyske autentiske drama 'Sophie Scholl - De sidste dage' fortæller historien om den unge modstandskæmper Sophie Scholl, der blev henrettet af det nazistiske styre i 1943. Filmen blev nomineret til en Oscar for bedste ikke-engelsksprogede film. Sendes på DR2 27.4 kl. 20.00.

Sognepræst Jens Bach Pedersen, Dragør Kirke, i programmet 'På sporet af reformationen". Programmet dykker ned i, hvordan vi som danskere og samfund stadig er påvirket af Martin Luthers reformation, som begyndte for 500 år siden. Sendes på DR2 28.4. kl. 18.30.

Udvalgte programmer på DR / Kristne TV-kanaler

DR1

Søndag 26/4
10.00 Gudstjenesten: Thomas Harttung - Magtesløshed
Sofie Østergaard har inviteret landmand Thomas Harttung med til gudstjeneste om magtesløshed i Skovshoved Kirke nord for København. For når vi møder ting i livet, vi ikke har magt over, så har vi ikke ansvar for dem. Og her må vi give ansvaret videre. Sådan siger præst Helle Møller Jensen. Sendes på DR2 kl. 14.00.

Lørdag 2/5
18.50 Før søndagen med ugens salme: "Hvad er det at møde den opstandne mester"
Katrine Muff og Mathias Hammer introducerer ugens salme, og DR Børnekoret synger.
I "Før søndagen" synger Muff, Hammer og DRs kor fra den store danske sang- og salmeskat, der er opbygget gennem århundreder

DR2

Søndag 26/4
14.00 Gudstjenesten: Thomas Harttung - Magtesløshed
Gendudsendelse fra DR 1

19.45 Vores sange med DR Pigekoret: Kringsat af fjender
DR Pigekoret synger Kringsat af fjender og Gå stille og tyst.
Dirigent: Charlotte Rowan.
Optaget i Holmens Kirke i marts 2025 til DR Pigekorets Forår.

Mandag 27/4
20.00 Filmperler: Sophie Scholl - De sidste dage
Oscar-nomineret tysk autentisk drama fra 2005.
I 1943 er den studerende Sophie Scholl medlem af en modstandsgruppe mod Hitlers styre. Da Sophie og hendes bror deler anti-nazistiske flyveblade ud på universitetet, bliver de pågrebet af pedellen, der kontakter Gestapo.
Sophie bliver underkastet forhør og anklaget for højforræderi. Men trods det umenneskelige pres gør hun sit bedste for at forsvare sine idealer og beskytte sine kammerater.
Medvirkende: Julia Jentsch, Alexander Held, Fabian Hinrichs m.fl.

Tirsdag 28/4
18.30 På sporet af reformationen Hvad er det, som gør Danmark til Danmark og os danskere til danskere?
Spørgsmålet er, om svaret kan findes i religionen. For er vi som danskere og samfund i dag stadig påvirket af Martin Luthers reformation, som begyndte for 500 år siden?

Landmand Thomas Harttung er taget med Sofie Østergaard til gudstjeneste i Skovshoved Kirke. Emnet for gudstjenesten og den efterfølgende samtale er 'magteløshed'. Fotograf: Martin Rieck

KKR-TV i DK

Se kristent tv døgnet rundt her:
1. I hele landet på dit tv med en KKR tv-boks. Bestilles på www.kkrtv.dk / seerklubben@kkr-tv.dk eller tlf/sms: 35 31 00 57.
2. På MoreTV via TV, mobil og tablet i hele landet. Læs mere og bestil på moretv.dk eller ring 69 16 16 20 for mere info. Programoversigt på: kkrtv.dk/programmer.

FGP-TV

FGP-Huset, Nygade 17,
3782 Klemensker, Tlf. 40870533
Mail: post@FGP.dk
Udsendelserne kan ses på FGP-TVs hjemmeside www.FGP.dk (Menupunkt: FGP-TVs IT-kanal)
Derudover minimum fire gange ugentlig på GospelChannel. Blandt andet onsdage kl. 19.00 og lørdage kl. 11.30.
GospelChannel er en gratis kanal på bl.a. CanalDigital.

More 2 life TV

Regionalt TV i MUX 1. Kanal Nord: Mandag - tirsdag 8:30, onsdag 23:00, torsdag 21:00, lørdag 10:00, søndag 11:00. Kanal Øst: Mandag - torsdag 8:30, lørdag 11:30, søndag 15:00. Kanal Hovedstaden: Tirsdag 11:00, onsdag 15:30, torsdag 11:00, fredag 05:00.

Kanal 10

Kanal 10 er en norsk tv-kanal, der tjener som platform for forskellige kristne kirkeretninger med en vision om at vise, hvad der sker i kirkerne i Norge. Kanalen sender også danske programmer og indgår i MoreTV pakken. Se mere på www.kanal10.no

GOD TV

Tlf. 98 90 91 50 - Email: info.scandinavia@god.tv
Download en app til iPhone, iPad eller Android eller se www.god.tv, hvor der findes 20 web kanaler 24/7.GOD Channel kan også ses 24/7 via parabol: ASTRA 4A 5º Ø Frekvens: 11.996 GHz, Polarisation: H, Symbol Rate: 27,500 Symbol/s: FEC: ¾. Kan også modtages fra Hotbird 13° øst og Eurobird 28,5° øst. Indgår i TV-pakken hos MoreTv. Findes i mange bredbånds- og kabelnet.

Loveworld TV

Kanal ASTRA 2a, 2b, 2d
28,2 grader E= øst. Engelsk kanal. Undervisning og helbredelsesudsendelser. Ekstra parabol muligvis nødvendig. Program og yderligere info.: www.loveworldtv.co.uk/

Airport UCB TV

Sender på regionale digitale net www.ucb.dk/ucbtv.htm
Hovedstaden (Airport TV)
Mandag 07.30-08.00, torsdag 05.30-06.00, søndag 08.30-09.00, søndag 15.30-16.00.

SAT-7

Fire tv-kanaler som kan ses på Appen SAT-7 Plus:
• SAT-7 ARABIC (for familier på arabisk)
• SAT-7 KIDS (for børn på arabisk)
• SAT-7 PARS (for persisktalende seere i primært Iran, Afghanistan og Tadsjikistan)
• SAT-7 TÜRK (for tyrkisktalende seere i primært Tyrkiet og Aserbajdsjan)
Se mere på www.sat7.org og facebook.com/SAT7Network

Andre kanaler

På Thor 1o vest:
Vision Norge, Gospel Channel
Fr. 11247 Pol V Sr 24500 Fec 7/8.
På Astra 1 19,2o øst: Bibel TV Fr. 10832 Pol H SR 22000 Fec 5/6.
Astra 2 28,5o øst:
TBN Europe Revelation

Web-tv

GOD TV: www.god.tv
DKNET.TV www.dknet.tv
TBN - Trinity Broadcasting Network: www.tbn.org

Tysksproget TV

Tysksprogede TV-Kanaler med satellitmodtagelse: Canal Digital: Via Astra modtages bibeltv.de og hopechannel.de.
Hopechannel.de:
Onsdag kl. 13.00 og kl. 19.30.
Torsdag kl. 16.00. Fredag kl. 10.00 og kl. 20.15. Lørdag kl. 9.15.
Die Bibel-Das Leben - en kristen gæst fortæller i interview om sin "vandring", produceret af den tyske Adventistkirke.
Bibeltv.de: Tirsdage kl. 22.00 - 22.30: ICEJ - Faszination Israel med Gottfried Buhler. BibelTv er en afdeling af Evangeliums Rundfunk, som udsendes fra Wetzlar. Hope Media (Stimme der Hoffnung) = Hope Channel udsendes fra Alsbach-Hähnlein i Sydtyskland.

Morgenandagten hver dag

Morgenandagten fra Domkirken i København sendes på P2 og DR2 alle dage fra mandag til lørdag kl. 8.05. Den 20 minutters udsendelse varetages på skift af kirkens præster.

Podcasts på Udfordringen.dk

På Udfordringen.dk/podcast/ finder du link til forskellige podcasts om tro, Jesus og kristendom. De mange podcasts udgives af forskellige kirker, organisationer og private udgivere.

Radio - Programmer om tro på P1

Søndag 26/4
10.03 Gudstjeneste fra Bethlehemskirken. Københavns stift. 3. søndag efter påske
Prædikant: Martin Drengsgaard, liturg: Ole Skjerbæk Madsen
Organist: Mikkel Peterson
Vært: Jon Kaldan
Salmer:
DDS 404: Lover Herren han er nær
DDS 218: Krist stod op af døde
DDS 241: Tag det sorte kors fra graven
Lovsange

Idéhistoriker Dorthe Jørgensen.

11.03 Pilgrim efter påske - Opstandelsens sprog (3)
Kan beretningerne om Jesu opstandelse i påsken ses i lyset af erfaringer, der rækker ud over beretningen om en historisk begivenhed for 2.000 år siden? Idehistoriker Dorthe Jørgensen har beskæftiget sig indgående med fænomenet skønhed. Kan vores erfaringer af skønhed hjælpe os nærmere en dimension af opstandelsens sprog?
Igennem alle tider er der noget, som peger på, at mennesker har haft sans for skønhed, og i antikken udviklede Platon begreber om skønhed. Men det, man dengang konkret oplevede som skønhed, og det, mennesker i dag erfarer som skønhed, er åbenlyst ikke det samme. Hvad betyder det for vores sprog om skønhed? Dorthe Jørgensen fortæller i samtalen med Anders Laugesen om begrebet mellemverdenen som et sted, hvor erfaringer af skønhed har rod. Og det er måske fra samme sted, mennesker møder opstandelsen som en konkret virkelighed.
(Sendes også 4.03).

15.03 Hvad ville Jesus have sagt? Digital langdistance-kærlighed i sorggrupen
En 70-årig enkemand har under sin nu afdøde hustrus sygdomsforløb i en digital sorggruppe fundet en mexicansk kvinde, som han nu har inviteret til Danmark. Familien er i vildrede - alt tyder på, at han i virkeligheden er svindlet og bedraget, men han er ikke modtagelig for familiens bekymringer. Hvad ville Jesus have sagt, spørger den nu afdøde kvindes søster. En mandlig lytter balancerer på kanten af fortrydelse over, at han har ladet sig vælge til formand for menighedsrådet. "Det har desværre fjernet min glæde ved at gå i kirke," skriver han. Endelig er en tredje lytter kommet i tvivl om, hvorvidt familien bør tilgive hendes søster mange hårdhjertede beslutninger, når hun selv mener, at Gud er klar til at tilgive hende alt. I panelet sidder de københavnske sognepræster Rikke Weissfeld fra Kirken i Ørestad samt Thomas Frovin fra Apostelkirken sammen med gæsteprædikant Helene Reingaard Neumann fra Garnisonskirken og Marmorkirken. De er alle gæster hos vært Anne-Grethe Bjarup Riis. Sendes også lørdag 22.03.

Lørdag 2/5
15.03 Ditlev og Døden
Livets afslutning er et evigt mysterium, som præst og forfatter Kristian Ditlev har sat sig for at undersøge gennem samtaler med aldeles levende mennesker, der på den ene eller anden måde har døden inde på livet.
Vært: Kristian Ditlev Jensen
Sendes også søndag kl. 19.03.

Søndag 3/5
10.03 Gudstjeneste fra Sæby Kirke, Aalborg stift. 4. søndag efter påske
Prædikant: Keld Skovgaard
Organist: Peter Emil Ryum
Vært: Katarina Lewkovitch
Salmer:
DDS 403: Denne er dagen
DDS 448: Fyldt af glæde
DDS 291: Du, som går ud fra den levende Gud.
DDS 487: Nu fryde sig

Kristen lokalradio

København Rhema Radio

Morgenradio fra 06.00 til 10.00 på 106.3 FM. Lørdag kl. 06.00 til 13.00 Søndag kl. 06.00 til 21.00 på 106,3 FM. Natradio fra 00.00 til 06.00 på 103.4 FM
UCB Media på nettet 24/7: ucb.dk

Lumi Radio Aalborg

Sender prædikener, bibelundervisning, mødereportager og musikudsendelser med kristen musik 33 timer om ugen: lumiradio.dk, facebook.com/lumiradio. FM 92.2 MHz, 106.5 MHz, 107.4 MHz

Radio Ådalen

Egen antenne: Opsund: 96.4 MHz | Lønborg: 107.1 MHz
Fællesantenne
Skjern: 97.0 MHz samt netradio: www.radio-aadalen.dk

Norea Radio Danmark

Webradio - http://norea.dk

Arkens radio

Kanal 2 i Esbjerg
Frekvens: 93.5 MHZ
Sydenergi: 90.3 MHZ
Web: arkensradio.dk

Nordsjællands Kristne Radio & Radio KUR

Egen antenne: FM 92,8 MHz
Stofa net: 96,8 MHz
Netradio og podcast
Radio KUR (Kristen Ungdomsradio): Sender via egen YouTube kanal og via Facebook
www.nkradio.dk

Radio fri-born.dk

Pinsekirken Bornholm, Sagavej 5, Rønne, sender internetradio 24/7. Kan høres på mobil, iPad mm. ved at hente den globale lydstreaming-tjeneste TuneIns radio-app i PLAY og APP-Store.

MUSIK TJEK

Kunstner: Phil Wickham - **Titel:** Songs of the Saints - **Genre:** Lovsang - **Tilgængelighed:** Streamingtjenester

Wickhams nye album løfter lovsangen

Phil Wickhams album *Songs of the Saints* udkom i marts i år og er et album, der samler mennesker i tilbedelse og peger på noget større end os selv.

Miracle Maker er et storslået nummer med en passioneret sanger i et fælles lovsangsband og et tilbedelsesrum rettet mod Jesus og Faderen. *Miracle Maker* vækker og løfter os. Blikket rettes mod himlen, og hænderne løftes i fælles tilbedelse. En stærk sang med power, rytme og himmelsk kor, som indbyder til at synge med højt og frit.

Able minder os om Guds kærlighed og ledelse. "Jesus, jeg ved, du vil," synger Phil. Han kan flytte bjerge og styrker troen, så den står fast i tilbedelsen af Herren. En stærk og trosopbyggende sang.

Amazing Grace kender vi alle – her i en ny version med Wickham og Crowder. Den har et let countrypræg og en levende, ærlig lovsang, hvor man nemt kan synge med.

The Stand er med i en mere stille version, fyldt med identitet, ydmyghed og overgivelse. En stærk og inderlig sang, der inviterer til refleksion.

Teksterne vises under sangene, så man kan tage ordene til sig og gøre dem til personlig lovsang.

Sangeren formår at formidle både nærhed og styrke. Hans stemme har dybde og ægthed, som gør, at man bliver draget ind i lovsangen.

Produktionen er velafbalanceret med plads til både stille øjeblikke og kraftfulde passager. Det giver en dynamik, som gør albummet helstøbt og let at lytte til fra start til slut.

Der er noget tidløst over sangene. De rækker ud over øjeblikket og kan bruges i forskellige livssituationer.

Målgruppen er alle – unge, midaldrende og ældre. Vi har brug for en, der løfter lovsangen på en særlig måde. Phils stemme rammer dybt og skaber lyst til at være med. Han bærer en tydelig tro, og det er, som om han "synger himlen ned". Bandet og koret løfter helheden som i en fælles kirkelig lovsang.

Phil Wickham får en klar 10'er herfra. Albummet er værd at finde og lytte til – i bilen, i stuen eller hvor du end er. Alt i alt er Songs of the Saints et album, der fortjener at blive hørt og sunget med på.

Ester Moore

Scan QR koden og lyt til nummeret "Able"

Følg Udfordringen på Facebook

og Instagram, hvis du vil holde dig opdateret på historier og indhold fra avisen.

En dag ville filistrene fejre deres gud, Dagon, og samtidig hovere over deres gamle fjende, så de hentede den blinde Samson fra fængslet til festsalen.

Samson bad om at blive ført hen til de store søjler, der bar taget. Han bad til Gud om styrke til at tage hævn over filistrene. Så skubbede han til af alle kræfter – og huset brasede sammen.

Samsons sidste kæmpedåd kostede 3.000 filistre livet

Da Samsons kæreste, Dalila, havde klippet ham, mistede han sin store styrke. Han blev overmandet og blindet af filistrene og ført til Gaza. Men hans hår voksede ud igen.

Samson var blevet klippet af kæresten Dalila, mens han sov, og det betød, at Herrens kraft havde forladt ham. Derfor blev han pågrebet af filistrene, som stak øjnene ud på ham. Derefter førte de ham til Gaza, bandt ham med bronzelænker og satte ham til at trække en møllesten i fængslet.
Men Samsons hår begyndte langsomt at vokse ud igen.

Alle filisterkongerne var til stede i huset, og på taget var der omkring 3.000 mænd og kvinder, da det brasede sammen.

"Nogen tid efter arrangerede filisterkongerne en stor fest til ære for deres gud Dagon. De bragte ofre til gudestatuen og fejrede, at Samson endelig var blevet uskadeliggjort.

"Dagon har udleveret vores fjende Samson til os!" jublede de. Da folkemængden gik forbi og så den fangne Samson i fængslet, lovpriste de deres gud med ordene:

"Vores gud har hjulpet os med at fange fjenden,
som dræbte mangen en mand
og hærgede hele vores land."

Da alle var kommet i stemning, var der nogle, der råbte: „Hent Samson op fra fængslet, så han kan optræde for os." Så blev Samson ført ud og tvunget til at optræde for dem.

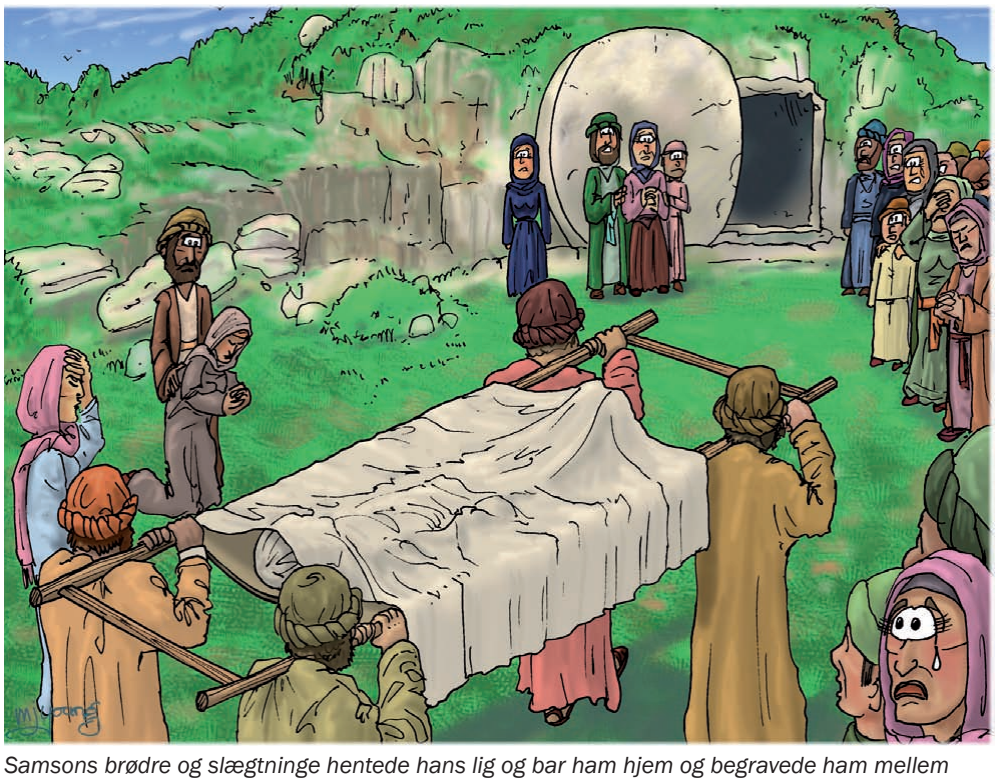

Samsons brødre og slægtninge hentede hans lig og bar ham hjem og begravede ham mellem Zora og Eshtaol, hvor hans far Manoa lå begravet.

Da Samson stod mellem søjlerne, sagde han til slaven, der havde ført ham ved hånden: "Før mig hen til de store søjler, som bærer taget, så jeg kan hvile mig op ad dem."

Templet var fyldt med mennesker, både mænd og kvinder, som havde set Samson optræde. Alle filisterkongerne var der, og på taget var der omkring 3.000 mænd og kvinder.

Da bad Samson til Herren. "Min Herre og min Gud," sagde han, "hjælp mig nu og giv mig styrke for sidste gang, så jeg kan hævne mig på filistrene, fordi de stak mine øjne ud."

Så stemte Samson armene imod de to bærende søjler midt i templet og bad: "Lad mig dø sammen med filistrene!"

Så skubbede han til af alle kræfter – og templet brasede sammen over filisterkongerne og alle, der var forsamlet. Samson dræbte således flere ved sin død, end han havde dræbt, mens han levede.

Senere kom hans brødre og slægtninge ned for at hente hans lig. De bar ham hjem og begravede ham mellem Zora og Eshtaol, hvor hans far Manoa lå begravet. Samson havde været Israels befrier i 20 år.

(Dommerbogen 16, 23-31)

Tegningerne er fra Martin Young's Bible Cartoons. Teksten er fra Bibelen på hverdagsdansk.

Å-Festival 2026

Af Eilis Jokszies

Igen i år er der Å-Festival i Sdr. Felding i pinsen. Det er en begivenhed, som har vokset sig større og større, og det er 36. gang festivalen afholdes. Festivalen er Danmarks største kristne festival og tiltrækker over 3.000 besøgende hvert år.

Festivalen er kendt for at invitere spændende kristne kunstnere, og sådan er det også i år, hvor man bl.a. kan opleve disse kunstnere:

Jonathan Traylor

Jonathan Traylor fra USA er genganger. For to år siden gav han et brag af en koncert på Å-Festival. Nu er han tilbage for at åbne den store scene fredag aften. Jonathan Traylor er en af gospelens mest omtalte og nyskabende upcoming kunstnere. Med sin unikke lyd og energiske optræden tilbyder han en frisk, mangfoldig lyd til den nye generation af musikelskere.

Rend Collective

Rend Collective kommer fra Nordirland og har siden 2010 udgivet kristen folk-musik og spredt en hyggelig stemning med stærke, opmuntrende budskaber verden over. De er kendt for sange som 'My Lighthouse' og 'Build Your Kingdom Here'.

Rend Collective udspringer af en kirke i Nordirland, og deres mission er gennem musikken at opmuntre mennesker til at føle sig hjemme i kirken og søge Gud

Abild

Abild er en upcoming dansk popduo. Med autentiske og relaterbare tekster beskriver de eksistentielle erfaringer om at finde sig til rette i en moderne tilværelse. De belyser blandt andet emner som utilstrækkelighed og ensomhed, mens de søger efter det meningsfulde, håbefulde og gode.

Duoen består af de to musikere Andreas Nørgaard og Markus Arendt. På baggrund af mange års musikalsk samarbejde har de fundet deres lyd i et univers, der er inspireret af indiepop og alternativ rock.

De kendetegnes ved energiske hooks, farverige synthesizers, stabile beats og medrivende baslinjer.

Besøg af Praise

Praise er et gospelevent, der samler unge i glæden ved at synge sammen. Konceptet er efterhånden ret kendt og unge samles rundt omkring i Danmark og synger sammen.

Uanset om du brænder for musik eller blot er nysgerrig på fællesskabet, er der plads til dig. Musikalske kompetencer er ikke en forudsætning – det vigtigste er lysten og modet til at deltage.

I Praise er fællesskabet i fokus. De ønsker et rum uden fordømmelse, hvor alle kan synge og bevæge sig frit. Begejstring og åbenhed er nøglen til at skabe trygge rammer, hvor man rækker ud over sine egne ekkokamre.

Repertoiret spænder bredt – fra hitlistefavoritter til sange, der nyfortolker gospeltraditionen. Sangene har temaer som kærligt menneskesyn, livsglæde og alment gospelmusik.

DJ INDTRYK

Ud over de traditionelle koncerter er der også et DJ-show på programmet.

DJ INDTRYK skaber DJ-shows med uforglemmelige indtryk på et kristent grundlag. Lovsange og salmer bliver forvandlet til musik, der gør det umuligt at stå stille. Energi, fællesskab og nye måder at prise Jesus på samlet i et show. DJ INDTRYK garanterer indtryk, der sætter sig på sjælen resten af livet.

Å-festival er ikke kun koncerter, men også bibeltimer, seminarer, sport og fællesskab. Det er allerede nu muligt at tilmelde sig og booke en plads via Å-festivals hjemmeside. Man skal dog være opmærksom på, at bookingen lukker den 2. maj 2026.

Rend Collective fra Nordirland synger kristen folk-musik. Foto: Å-Festival

Jonathan Traylor fra USA var også med på Å-Festival for to år siden, hvor han gav et brag af en koncert. Nu er han tilbage for at åbne den store scene fredag aften.

Du er elsket

– Måske den mest meningsfulde konfirmationsgave, du kan give?

'Du er elsket' er en andagtsbog skrevet til unge og teenagere. Den har netop fået følgende anmeldelse i Adventistnyt:

"Du er Elsket er en bog, som jeg oplever taler ind i den tid, vores unge står i lige nu. Vi ser en generation, der kæmper med identitet, selvværd og et konstant pres fra sociale medier og omgivelser. Derfor er budskabet om, at man allerede er elsket ubetinget og fuldt ud, vigtigt.

Line Nielsen skriver i et sprog, der er ærligt, genkendeligt og varmt. Hun forkynder ikke hen over hovedet på de unge, men møder dem i deres spørgsmål, deres tvivl og deres længsler. Bogen er både troværdig og tryg at læse. Den peger tydeligt på Guds kærlighed, men på en måde, der inviterer frem for at presse. Det er en vigtig kvalitet i mødet med unge, som måske står på tærsklen til troen eller forsøger at finde deres egen vej i den.

Du er Elsket kan bruges til personlig andagt, i smågrupper, på lejre eller som gave til unge, der har brug for en påmindelse om deres værdi i Kristus.
Den kan også være en god brobygger til samtaler mellem generationer om tro og liv. Brevet fra mormor, som man finder i starten af hvert afsnit, afspejler rigtig godt den samtale mellem generationer, som er så vigtig i kirken i dag.
Bogen formidler evangeliets kerne på en måde, der er relevant, omsorgsfuld og håbefuld, og så minder den vores unge om det vigtigste af alt: Du ER elsket!"

Af Line Nielsen
52 andagter

Gå på opdagelse og bestil i webshoppen Hosianna.dk
eller ring og bestil på tlf. 74 56 22 02

Nu kan du begynde Caminoen i Hirtshals

Den populære pilgrimsrute 'Caminoen' har nu fået et officielt startpunkt i Hirtshals.

Luftfoto af katedralen i Santiago de Compostela. Foto: Shutterstock/Mazur Travel

Af Simon Thidemann

En pilgrimstur på Caminoen forbindes for det meste med en vandretur under lidt varmere himmelstrøg end det hjemlige, men nu kan du udskifte de milde og varme briser med god vestenvind og skumsprøjt i det nordvestlige Danmark.

Søndag den 19. april fik Hirtshals nemlig sit officielle tegn på, at man nu kan begynde sin camino-tur i Hirtshals - og skal man slutte sin tur på den oprindelige slutdestination, katedralen i Santiago de Campostella i det nordlige Spanien, så kræver det en rask lille vandretur på 2.729 km, hvilket også fremgår af stenen.

Den 120 centimeter høje granitsten er placeret ved Solnedgangspladsen nær centrum i Hirtshals.

Billedhugger Laila Westergaard har lavet denne seks tons tunge hånd med en muslingeskal (Caminoens officielle symbol). Foto: VisitHirtshals/Facebook

På dagen deltog omkring 200 mennesker i indvielsesceremonien, der startede i Hirtshals Kirke med salmesang. Kirken har nemlig også en særlig status som pilgrimskirke. En status den fik tilbage i 2019.

Mange veje, et mål

Caminoen (egentlig Camino de Santiago) er et netværk af historiske pilgrimsruter, der strækker sig over hele Europa og samles i det nordlige Spanien. Målet for alle ruterne er katedralen i byen Santiago de Compostela.

Ordet Camino betyder vej eller sti på spansk, og selvom mange taler om Caminoen som én vej, findes der mange forskellige camino-ruter, men fælles for dem alle er, at de slutter ved domkirken i Santiago de Compostela i det nordvestlige Spanien, hvor apostlen Jakob ifølge legenden er begravet.

Det mest kendte ruteforløb er den 775 km lange "franske rute".

Caminoens historie

Caminoens opståen knytter sig til fundet af en grav i det 9. århundrede, som menes at tilhøre apostlen Jakob.

Ifølge legenden blev eneboeren Pelagius ledt af en stjerne til en mark, hvor han opdagede en glemt grav. Stedet fik navnet Campus Stellae (Stjernemarken), som senere blev til Compostela.

Den lokale biskop erklærede, at det var apostlen Jakobs jordiske rester. Kong Alfonso II af Asturien blev derefter den første officielle pilgrim, da han vandrede fra Oviedo til Santiago for at bekræfte fundet. Han beordrede opførelsen af det første kapel på stedet.

Nyheden spredte sig hurtigt over hele Europa, og i Middelalderen blev Jakobs relikvieskrin i Santiago de Compostela et lige så søgt pilgrimsmål som Rom og Jerusalem.

På rejsen til Santiago de Compostela samlede pilgrimme skaller af store kammuslinger som bevis på, at de havde gennemført pilgrimsfærden. Disse skaller, der på dansk kaldes ibsskaller (Ib er en fordanskning af Jakob), er blevet et symbol på pilgrimsrejsen, ligesom Jakob er blevet pilgrimmes skytshelgen. Derfor er Caminoen afmærket af skilte med gule muslingeskaller.

Fra Reformationen og helt frem til 1980'erne var mængden af pilgrimme aftagende, men pludselig vendte udviklingen, og mennesker fra hele verden begyndte igen at vandre ad den såkaldte Jakobsvej til Santiago de Compostela.

Den nye kilometersten, som den tager sig ud på Solnedgangspladsen i Hirtshals. Foto: VisitHirtshals/Facebook

EFTERTANKE

Englen fra Møgporten

Tomas Sjödin skriver i sin andagtsbog, "Jeg har slået mit telt op i håbets land," en sætning, der næsten slog benene væk under mig: Jesu liv er udlægningen af, hvem Gud er. Vi lader lige billedet stå et øjeblik, som de sagde i fjernsynets ungdom. Kan det siges stærkere? Næppe.

Som turist har jeg tre gange besøgt det gamle Jerusalem. En af Jerusalems porte hedder faktisk Møgporten. Og det var bestemt ikke den, Messias skulle ride igennem. Men navnet siger præcist, hvem og hvad man efterlod der.

Som jeg lader en anonym kvinde på Jesu tid sige:

Første gang jeg så profeten var ude ved Møgporten.
Ja, I undrer jer. Men dér gik han.
Blandt dem, som hundene ikke engang gad slikke.
Var det et sted for ham? En guds mand?
Nej, vel -
men her, hvor selv døden er en befrielse, gik han.
Bøjede sig over de døende. Tørrede fluer væk fra deres øjne.
Kyssede dem på panden. Den mand er gal, tænkte jeg.
Eller også er han en engel.
Englen fra Møgporten.

Og siden har jeg skrevet en salme om Englen fra Møgporten:

Du gik, hvor kun dødsenglen går,
du gik til de udstødtes mørke,
du rørte ved smitsomme sår,
du standsede feberens tørke.
Du kaldte: Kom ud,
se, jeg er din Gud.
Jeg lyser for dig i dit mørke.

Du gik til de gudløses sted,
og kaldtes en frådser og dranker.
Hvad var det, du ødslede med?
At hjertet for syndere banker?
Men den, der er ren,
kan kaste med sten
mod Gud! med så gudløse tanker.

Du går som livsenglen og når
os gennem de lukkede døre.
Du renser de inderste sår,
og rejser den, ingen vil røre.
Et suk og en bøn
vil stopper Guds søn.
Du hører, hvad ingen kan høre.

Men måske skulle min klumme i stedet hedde:
Gud fra Møgporten

(Salmen har melodi af Werner Knudsen og står i 'Som spirende paradis frø' (Læselyst).)

Niels Johansen,
forfatter og salmedigter

Følg Udfordringen på Facebook
og Instagram, hvis du vil holde dig opdateret på historier og indhold fra avisen.